

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Druk nr 1259

Warszawa, 30 stycznia 2017 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o ustroju miasta stołecznego Warszawy.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Jacka Sasina.

(-) Waldemar Andzel; (-) Dorota Arciszewska-Mielewczyk; (-) Piotr Babinetz; (-) Barbara Bartuś; (-) Joanna Borowiak; (-) Jan Duda; (-) Barbara Dziuk; (-) Jarosław Gonciarz; (-) Jerzy Gosiewski; (-) Teresa Hałas; (-) Marcin Horała; (-) Piotr Kaleta; (-) Lech Kołakowski; (-) Krzysztof Lipiec; (-) Jerzy Materna; (-) Andrzej Matusiewicz; (-) Marek Matuszewski; (-) Aleksander Mrówczyński; (-) Marek Polak; (-) Grzegorz Puda; (-) Czesław Sobierajski; (-) Jarosław Szlachetka; (-) Stanisław Szwed; (-) Ewa Szymańska; (-) Robert Telus; (-) Ewa Tomaszewska; (-) Sylwester Tułajew; (-) Rafał Weber.

USTAWA

z dnia ..... 2017 r.

o ustroju miasta stołecznego Warszawy

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Stolica Rzeczypospolitej Polskiej miasto stołeczne Warszawa jest metropolitalną jednostką samorządu terytorialnego.

2. Nazwa miasto stołeczne Warszawa może być określana skrótem „m.st. Warszawa”.

Art. 2. Miasto stołeczne Warszawa obejmuje 33 gminy, w tym gminę Warszawa oraz gminy: Błonie, Brwinów, Góra Kalwaria, Grodzisk Mazowiecki, Halinów, Izabelin, Jabłonna, Józefów, Karczew, Kobyłka, Konstancin-Jeziorna, Legionowo, Lesznowola, Łomianki, Marki, Michałowice, Milanówek, Nadarzyn, Nieporęt, Otwock, Ożarów Mazowiecki, Piaseczno, Piastów, Pruszków, Raszyn, Stare Babice, Sulejówek, Wiązowna, Wieliszew, Wołomin, Ząbki, Zielonka.

Art. 3. Mieszkańcy miasta stołecznego Warszawy tworzą z mocy prawa wspólną samorządową.

Art. 4. 1. Miasto stołeczne Warszawa wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność.

2. Miasto stołeczne Warszawa posiada osobowość prawną.

3. Samodzielność miasta stołecznego Warszawy podlega ochronie sądowej.

Art. 5. Herbem miasta stołecznego Warszawy oraz gminy Warszawa jest wizerunek Syreny o wzorze określonym w statucie miasta stołecznego Warszawy.

Art. 6. 1. O ustroju miasta stołecznego Warszawy stanowi jego statut.

2. Projekt statutu miasta stołecznego Warszawy i jego zmian podlega uzgodnieniu z Prezesem Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw administracji publicznej.

3. Statut miasta stołecznego Warszawy podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Art. 7. 1. W przypadkach przewidzianych w ustawie oraz w innych sprawach ważnych dla miasta stołecznego Warszawy mogą być przeprowadzane na jej terytorium konsultacje z mieszkańcami.

2. Zasady i tryb przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami miasta stołecznego Warszawy określa uchwała rady miasta stołecznego Warszawy.

Art. 8. 1. Miasto stołeczne Warszawa może tworzyć stowarzyszenia z jednostkami

samorządu terytorialnego.

2. Do stowarzyszeń, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 1393 i 1923), z tym że do utworzenia stowarzyszenia jest wymaganych co najmniej 3 założycieli.

Art. 9. 1. Miasto stołeczne Warszawa może nawiązywać współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego z innych państw.

2. Zasady przystępowania miasta stołecznego Warszawy do międzynarodowych zrzeszeń społeczności lokalnych i regionalnych określają odrębne przepisy.

Art. 10. 1. Miasto stołeczne Warszawa może udzielać pomocy, w tym pomocy finansowej, jednostkom samorządu terytorialnego oraz ich związkom.

2. Jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki mogą udzielać pomocy finansowej miastu stołecznemu Warszawie.

Rozdział 2

Zakres działania i zadania miasta stołecznego Warszawy

Art. 11. 1. Do zakresu działania miasta stołecznego Warszawy należą wszystkie ponadgminne sprawy publiczne o znaczeniu metropolitalnym, niezastrzeżone w odrębnych ustawach na rzecz innych podmiotów.

2. Jeżeli odrębne ustawy nie stanowią inaczej, rozstrzyganie w sprawach, o których mowa w ust. 1, należy do miasta stołecznego Warszawy.

Art. 12. 1. Miasto stołeczne Warszawa wykonuje zadania publiczne w zakresie:

- 1) zadań powiatu;
- 2) kształtowania ładu przestrzennego;
- 3) koordynowania realizacji zadań publicznych przez gminy znajdujące się w obszarze miasta stołecznego Warszawy;
- 4) rozwoju społecznego i gospodarczego obszaru miasta stołecznego Warszawy w oparciu o strategię rozwoju miasta stołecznego Warszawy;
- 5) zadań gmin w zakresie publicznego transportu zbiorowego;
- 6) zarządzania drogami publicznymi z wyjątkiem dróg gminnych, autostrad i dróg ekspresowych;
- 7) promocji miasta stołecznego Warszawy i jego obszaru.

2. Gminy znajdujące się w obszarze miasta stołecznego Warszawy nie wykonują zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 4.

Art. 13. 1. Ustawy mogą nakładać na miasto stołeczne Warszawę obowiązek wykonywania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

2. Zadania z zakresu administracji rządowej miasto stołeczne Warszawa może wykonywać również na podstawie porozumienia z organami tej administracji.

3. Zadania należące do zakresu działania miasta stołecznego Warszawy może wykonywać inna jednostka samorządu terytorialnego na podstawie porozumienia zawartego z miastem stołecznym Warszawą.

4. Na podstawie porozumienia zawartego z jednostką samorządu terytorialnego lub związkiem jednostek samorządu terytorialnego miasto stołeczne Warszawa może realizować zadania publiczne należące do zakresu działania gminy, powiatu lub samorządu województwa lub koordynować realizację tych zadań.

5. Jednostka samorządu terytorialnego otrzymuje środki finansowe w wysokości koniecznej do wykonania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz przekazanych w drodze porozumień, o których mowa w ust. 2-4.

6. Szczegółowe zasady i terminy przekazywania środków finansowych, o których mowa w ust. 5, określają ustawy nakładające obowiązek wykonywania zadań zleconych lub zawarte porozumienia.

7. W przypadku niedotrzymania terminów, o których mowa w ust. 6, jednostce samorządu terytorialnego przysługują odsetki w wysokości ustalonej dla zaległości podatkowych.

8. Spory majątkowe wynikłe z porozumień, o których mowa w ust. 2-4, rozpatruje sąd powszechny.

Art. 14. 1. Rada miasta stołecznego Warszawy może postanowić w drodze uchwały, podjętej jednogłośnie w obecności ustawowego składu rady, o przekazaniu do realizacji miastu stołecznemu Warszawie zadań publicznych przez gminy znajdujące się w obszarze miasta stołecznego Warszawy.

2. Uchwała, o której mowa w ust. 1 określa również szczegółowe zasady i terminy przekazywania środków finansowych lub mienia, koniecznych do wykonywania przekazanych zadań.

3. Podjęcie uchwały, o której mowa w ust. 1, następuje po uzyskaniu pozytywnego stanowiska organów stanowiących zainteresowanych gmin, wyrażonego w formie uchwały.

4. Przejęcie do wykonywania zadań publicznych przekazanych w drodze uchwały, o której mowa w ust. 1 następuje z dniem 1 stycznia.

Art. 15. 1. Rada miasta stołecznego Warszawy określa, w drodze uchwały, zadania gmin, które podlegają koordynacji oraz sposób i tryb tej koordynacji.

2. Koordynacja zadań gmin w obszarze miasta stołecznego Warszawy polega w szczególności na:

- 1) ustalaniu, w drodze uchwały, programów i planów w zakresie realizacji zadań publicznych objętych koordynacją;
- 2) opiniowaniu lub uzgadnianiu projektów uchwał rad gmin;
- 3) dokonywaniu wraz z przedstawicielami gmin wspólnych ustaleń w sprawach będących przedmiotem koordynacji;
- 4) ustalaniu, w drodze uchwały, wymagań, standardów i obowiązków sprawozdawczych gmin w zakresie przebiegu prac oraz realizowanych działań;
- 5) ustalaniu, w drodze uchwały, zasad i trybu zastępczego wykonania programów i planów, o których mowa w pkt 1, w przypadku ich nie realizowania przez gminę zobowiązaną.

3. Uchwały, o których mowa w ust. 1 oraz w ust. 2 pkt 1, 4 i 5 są aktami prawa miejscowego.

Art. 16. 1. Miasto stołeczne Warszawa wykonuje zadania wynikające ze stołecznego charakteru miasta, a w szczególności zapewnia warunki niezbędne do:

- 1) funkcjonowania w mieście naczelnych i centralnych organów państwa, obcych przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych oraz organizacji międzynarodowych;
- 2) przyjmowania delegacji zagranicznych;
- 3) funkcjonowania urzędów publicznych o charakterze infrastrukturalnym, mających znaczenie dla stołecznych funkcji miasta.

2. Zadania, o których mowa w ust. 1, są zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej.

Art. 17. 1. W celu wykonywania zadań, o których mowa w art. 16, miasto stołeczne Warszawa może:

- 1) tworzyć stołeczne jednostki organizacyjne;
- 2) zawierać umowy;
- 3) zawierać porozumienia z jednostkami samorządu terytorialnego, związkami jednostek samorządu terytorialnego oraz organami administracji rządowej;
- 4) prowadzić działalność gospodarczą niewykraczającą poza obszar zadań o charakterze użyteczności publicznej.

2. Porozumienia, o których mowa w ust. 1 pkt 3, podlegają ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Art. 18. Miasto stołeczne Warszawa może zapewnić wspólną obsługę, w szczególności administracyjną, finansową i organizacyjną:

- 1) jednostkom organizacyjnym miasta stołecznego Warszawy lub jednostkom organizacyjnym gmin znajdujących się w obszarze miasta stołecznego Warszawy, zaliczanym do sektora finansów publicznych,
- 2) instytucjom kultury gmin znajdujących się w obszarze miasta stołecznego Warszawy;
- 3) zaliczanym do sektora finansów publicznych stołecznym osobom prawnym lub osobom prawnym gmin w znajdujących się w obszarze miasta stołecznego Warszawy, utworzonym na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego - zwanym dalej „jednostkami obsługiwanymi”.

Art. 19. 1. Wspólną obsługę mogą prowadzić: urząd miasta stołecznego Warszawy lub inna jednostka organizacyjna miasta stołecznego Warszawy, zwane dalej „jednostkami obsługującymi”.

2. Rada miasta stołecznego Warszawy w odniesieniu do jednostek obsługiwanymi, o których mowa w art. 18 pkt 1, określa, w drodze uchwały, w szczególności:

- 1) jednostki obsługujące;
- 2) jednostki obsługiwane;
- 3) zakres obowiązków powierzonych jednostkom obsługującym w ramach wspólnej obsługi.

3. Jednostki obsługiwane, o których mowa w art. 18 pkt 2 i 3, mogą, na podstawie porozumień zawartych przez te jednostki z jednostką obsługującą, przystąpić do wspólnej obsługi, po uprzednim zgłoszeniu tego zamiaru organowi wykonawczemu jednostki samorządu terytorialnego. Zakres wspólnej obsługi określa zawarte porozumienie.

4. Jednostka obsługująca ma prawo żądania od jednostki obsługiwanej informacji oraz wglądu w dokumentację w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań w ramach wspólnej obsługi tej jednostki.

5. Jednostka obsługiwana ma prawo żądania od jednostki obsługującej informacji oraz wglądu w dokumentację w zakresie zadań wykonywanych przez jednostkę obsługującą w ramach wspólnej obsługi.

Art. 20. 1. Zakres wspólnej obsługi nie może obejmować kompetencji kierowników jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych do dysponowania środkami publicznymi oraz zaciągania zobowiązań, a także sporządzania i zatwierdzania planu finansowego oraz przeniesień wydatków w tym planie.

2. W przypadku powierzenia obowiązków z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości jednostek obsługiwanych, o których mowa w art. 18 pkt 1 i 2, są one przekazywane w całości.

Art. 21. Jednostka obsługująca jest uprawniona do przetwarzania danych osobowych przetwarzanych przez jednostkę obsługiwaną w zakresie i celu niezbędnych do wykonywania zadań w ramach wspólnej obsługi tej jednostki.

Rozdział 3

Władze miasta stołecznego Warszawy

Art. 22. Mieszkańcy miasta stołecznego Warszawy podejmują rozstrzygnięcia w głosowaniu powszechnym (poprzez wybory i referendum) lub za pośrednictwem organów miasta stołecznego Warszawy.

Art. 23. Zasady i tryb przeprowadzania referendum w mieście stołecznym Warszawie, w tym referendum w sprawie odwołania organu miasta stołecznego Warszawy, określa odrębna ustawa.

Art. 24. 1. Organami miasta stołecznego Warszawy są:

- 1) rada miasta stołecznego Warszawy;
- 2) prezydent miasta stołecznego Warszawy.

2. W skład rady miasta stołecznego Warszawy wchodzi 50 radnych.

3. Radni są wybierani po jednym z każdej dzielnicy gminy Warszawa oraz po jednym z pozostałych gmin wchodzących w skład miasta stołecznego Warszawy.

4. Kadencja rady trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

5. Radni są wybierani w wyborach bezpośrednich. Zasady i tryb przeprowadzania wyborów radnych miasta stołecznego Warszawy określa odrębna ustawa.

6. Prezydenta miasta stołecznego Warszawy wybierają mieszkańcy miasta stołecznego Warszawy w wyborach bezpośrednich. Kadencja prezydenta trwa 4 lata. Zasady i tryb przeprowadzania wyborów prezydenta miasta stołecznego Warszawy określa odrębna ustawa.

7. Odwołanie rady miasta stołecznego Warszawy lub prezydenta miasta stołecznego Warszawy przed upływem kadencji następuje w drodze referendum.

Art. 25. 1. Funkcje organów powiatu w mieście stołecznym Warszawie sprawuje:

- 1) rada miasta stołecznego Warszawy;
- 2) prezydent miasta stołecznego Warszawy.

2. Funkcje starosty w mieście stołecznym Warszawie sprawuje prezydent miasta stołecznego Warszawy.

3. Funkcje organów gmin w mieście stołecznym Warszawie w zakresie zadań, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 4 sprawuje:

- 1) rada miasta stołecznego Warszawy;
- 2) prezydent miasta stołecznego Warszawy.

Art. 26. Organizację wewnętrzną oraz tryb pracy organów miasta stołecznego Warszawy określa jego statut.

Art. 27. 1. Działalność organów miasta stołecznego Warszawy jest jawna. Ograniczenia jawności mogą wynikać wyłącznie z ustaw.

2. Jawność działania organów miasta stołecznego Warszawy obejmuje w szczególności prawo obywateli do uzyskiwania informacji, wstępu na sesje rady miasta stołecznego Warszawy i posiedzenia jej komisji, a także dostępu do dokumentów wynikających z wykonywania zadań publicznych, w tym protokołów posiedzeń organów miasta stołecznego Warszawy i komisji rady.

3. Zasady dostępu do dokumentów i korzystania z nich określa statut miasta stołecznego Warszawy.

Art. 28. Rada miasta stołecznego Warszawy jest organem stanowiącym i kontrolnym miasta stołecznego Warszawy.

Art. 29. 1. Do właściwości rady miasta stołecznego Warszawy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania miasta stołecznego Warszawy, o ile odrębne ustawy nie stanowią inaczej.

2. Do właściwości rady miasta stołecznego Warszawy należy w szczególności:

- 1) uchwalanie strategii rozwoju miasta stołecznego Warszawy;
- 2) stanowienie aktów prawa miejscowego, w tym statutu miasta stołecznego Warszawy;
- 3) uchwalanie ramowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta stołecznego Warszawy;
- 4) uchwalanie budżetu miasta stołecznego Warszawy;
- 5) rozpatrywanie sprawozdania z wykonania budżetu miasta stołecznego Warszawy oraz sprawozdań finansowych miasta stołecznego Warszawy;
- 6) rozpatrywanie sprawozdania z wykonania budżetu oraz podejmowanie uchwały w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium z tego tytułu prezydentowi miasta stołecznego Warszawy;
- 7) podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych miasta stołecznego Warszawy dotyczących:
  - a) zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony, dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej; uchwała rady miasta stołecznego Warszawy jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat, strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość; do czasu określenia zasad prezydent miasta stołecznego Warszawy może dokonywać tych czynności wyłącznie za zgodą rady,
  - b) emitowania obligacji oraz określania zasad ich zbywania, nabywania i wykupu,
  - c) zaciągania długoterminowych pożyczek i kredytów,

- d) ustalania maksymalnej wysokości pożyczek i kredytów krótkoterminowych zaciąganych przez prezydenta miasta stołecznego Warszawy oraz maksymalnej wysokości pożyczek i poręczeń udzielanych przez prezydenta miasta stołecznego Warszawy w roku budżetowym,
  - e) tworzenia spółek prawa handlowego i przystępowania do nich oraz określania zasad wnoszenia wkładów, a także obejmowania, nabywania i zbywania udziałów i akcji,
  - f) tworzenia, przekształcania i likwidowania jednostek organizacyjnych;
- 8) powoływanie i odwoływanie skarbnika miasta stołecznego Warszawy, który jest głównym księgowym budżetu - na wniosek prezydenta miasta stołecznego Warszawy.

Art. 30. 1. Uchwały rady miasta stołecznego Warszawy są podejmowane podwójną większością głosów, chyba że ustawa stanowi inaczej.

2. Warunek uzyskania podwójnej większości jest spełniony, jeżeli za przyjęciem uchwały głosuje:

- 1) większość ustawowego składu rady;
- 2) taka liczba radnych, że mieszkańcy reprezentowanych przez nich gmin lub dzielnic stanowią większość ludności zamieszkałej na obszarze miasta stołecznego Warszawy.

3. Liczbę ludności, o której mowa w ust. 2, ustala się na podstawie danych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny według stanu na dzień 30 czerwca roku poprzedzającego rok głosowania.

4. Odrzucenie w głosowaniu uchwały o udzieleniu absolutorium jest równoznaczne z przyjęciem uchwały o nieudzieleniu absolutorium.

Art. 31. 1. Rada miasta stołecznego Warszawy wybiera ze swego grona przewodniczącego i 1-3 wiceprzewodniczących, w głosowaniu tajnym.

2. Zadaniem przewodniczącego jest wyłącznie organizowanie pracy rady miasta stołecznego Warszawy oraz prowadzenie jej obrad. Przewodniczący może wyznaczyć do wykonywania swoich zadań wiceprzewodniczącego. W przypadku nieobecności przewodniczącego i niewyznaczenia wiceprzewodniczącego, zadania przewodniczącego wykonuje wiceprzewodniczący najstarszy wiekiem.

3. Odwołanie przewodniczącego i wiceprzewodniczących następuje na wniosek co najmniej 1/4 ustawowego składu rady miasta stołecznego Warszawy w trybie określonym w ust. 1.

4. W przypadku rezygnacji przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego rada miasta stołecznego Warszawy podejmuje uchwałę w sprawie przyjęcia tej rezygnacji nie później niż w ciągu 1 miesiąca od dnia złożenia rezygnacji.

5. Niepodjęcie uchwały, o której mowa w ust. 4, w ciągu 1 miesiąca od dnia złożenia rezygnacji przez przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego jest równoznaczne z przyjęciem rezygnacji przez radę miasta stołecznego Warszawy z upływem ostatniego dnia miesiąca, w którym powinna być podjęta uchwała.

6. W przypadku odwołania i przyjęcia rezygnacji przewodniczącego i wiceprzewodniczących oraz nie wybrania w ich miejsce osób do pełnienia tych funkcji w terminie 30 dni od dnia przyjęcia rezygnacji albo od dnia odwołania, sesję rady miasta stołecznego Warszawy, w celu wyboru przewodniczącego, zwołuje wojewoda. Sesja jest zwoływana na dzień przypadający w ciągu 7 dni po upływie terminu, o którym mowa w zdaniu pierwszym.

7. Sesję rady gminy, o której mowa w ust. 6, do czasu wyboru przewodniczącego, prowadzi najstarszy wiekiem radny obecny na sesji, który wyraził zgodę na prowadzenie sesji.

Art. 32. 1 Rada miasta stołecznego Warszawy obraduje na sesjach zwoływanych przez przewodniczącego w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz na kwartał. Do zawiadomienia o zwołaniu sesji dołącza się porządek obrad wraz z projektami uchwał.

2. Rada miasta stołecznego Warszawy może wprowadzić zmiany w porządku obrad w trybie określonym w art. 30 ust. 1.

3. Na wniosek co najmniej 1/4 ustawowego składu rady miasta stołecznego Warszawy przewodniczący jest obowiązany zwołać sesję na dzień przypadający w ciągu 7 dni od dnia złożenia wniosku. Wniosek o zwołanie sesji powinien spełniać wymogi określone w ust. 1 w zdaniu drugim.

4. Do zmiany porządku obrad sesji zwołanej w trybie określonym w ust. 3 stosuje się przepis ust. 2, z tym że dodatkowo wymagana jest zgoda wnioskodawcy.

5. Pierwszą sesję nowo wybranej rady miasta stołecznego Warszawy zwołuje komisarz wyborczy na dzień przypadający w ciągu 7 dni po ogłoszeniu zbiorczych wyników wyborów do rad na obszarze kraju.

6. W przypadku wyborów przedterminowych pierwszą sesję zwołuje osoba, którą Prezes Rady Ministrów wyznaczył do pełnienia funkcji organów jednostki samorządu terytorialnego. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio.

7. Na wniosek prezydenta miasta stołecznego Warszawy lub co najmniej 1/4 ustawowego składu rady przewodniczący jest obowiązany zwołać sesję na dzień przypadający w ciągu 7 dni od dnia złożenia wniosku. Wniosek o zwołanie sesji powinien spełniać wymogi określone w ust. 1, w zdaniu drugim.

Art. 33. 1. Rada miasta stołecznego Warszawy kontroluje działalność prezydenta miasta stołecznego Warszawy oraz jednostek organizacyjnych utworzonych przez miasto stołeczne Warszawę. W tym celu powołuje komisję rewizyjną.

2. W skład komisji rewizyjnej wchodzi radni, w tym przedstawiciele wszystkich klubów, z wyjątkiem radnych pełniących funkcje przewodniczącego i wiceprzewodniczących.

3. Komisja rewizyjna opiniuje wykonanie budżetu miasta stołecznego Warszawy i występuje z wnioskiem do rady miasta stołecznego Warszawy w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium prezydentowi miasta stołecznego Warszawy. Wniosek w sprawie absolutorium podlega zaopiniowaniu przez regionalną izbę obrachunkową.

4. Przed podjęciem uchwały w sprawie udzielenia prezydentowi miasta stołecznego Warszawy absolutorium, rada miasta stołecznego Warszawy zapoznaje się z wnioskiem i opinią, o których mowa w ust. 3.

5. Komisja rewizyjna wykonuje inne zadania zlecone przez radę miasta stołecznego Warszawy w zakresie kontroli. Uprawnienie to nie narusza uprawnień kontrolnych innych komisji powoływanych przez radę.

Art. 34. 1. Rada miasta stołecznego Warszawy ze swojego grona może powoływać stałe i doraźne komisje do określonych zadań, ustalając przedmiot działania oraz skład osobowy.

2. Komisje podlegają radzie miasta stołecznego Warszawy, przedkładają jej plan pracy oraz sprawozdania z działalności.

3. W posiedzeniach komisji mogą uczestniczyć radni niebędący jej członkami. Mogą oni zabierać głos w dyskusji i składać wnioski bez prawa udziału w głosowaniu.

Art. 35. 1. Radny jest obowiązany kierować się dobrem wspólnoty samorządowej miasta stołecznego Warszawy. Radny utrzymuje stałą więź z mieszkańcami oraz ich organizacjami, a w

szczegółności przyjmuje zgłaszane przez mieszkańców miasta stołecznego Warszawy postulaty i przedstawia je organom miasta stołecznego Warszawy do rozpatrzenia, nie jest jednak związany instrukcjami wyborców.

2. Radni mogą tworzyć kluby radnych, działające na zasadach określonych w statucie miasta stołecznego Warszawy.

Art. 36. 1. Przed przystąpieniem do wykonywania mandatu radni składają ślubowanie: „Wierny Konstytucji i prawu Rzeczypospolitej Polskiej, ślubuję uroczyście obowiązki radnego sprawować godnie, rzetelnie i uczciwie, mając na względzie dobro m. st. Warszawy i jego mieszkańców.”

2. Ślubowanie odbywa się w ten sposób, że po odczytaniu roty wywołani kolejno radni powstają i wypowiadają słowo: „ślubuję”. Ślubowanie może być złożone z dodaniem zdania: „Tak mi dopomóż Bóg”.

3. Radni nieobecni na pierwszej sesji rady gminy oraz radni, którzy uzyskali mandat w czasie trwania kadencji, składają ślubowanie na pierwszej sesji, na której są obecni.

Art. 37. Radny jest obowiązany brać udział w pracach rady miasta stołecznego Warszawy i jej komisjach.

Art. 38. 1. Z radnym nie może być nawiązany stosunek pracy w urzędzie miasta stołecznego Warszawy.

2. Radny nie może pełnić funkcji kierownika oraz jego zastępcy w stołecznych jednostkach organizacyjnych.

Art. 39. 1. Osoba wybrana na radnego nie może wykonywać pracy w ramach stosunku pracy w urzędzie miasta stołecznego Warszawy, oraz wykonywać funkcji kierownika lub jego zastępcy w stołecznej jednostce organizacyjnej. Przed przystąpieniem do wykonywania mandatu osoba ta jest obowiązana złożyć wniosek o urlop bezpłatny w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników wyborów przez właściwy organ wyborczy.

2. Radny, o którym mowa w ust. 1, otrzymuje urlop bezpłatny na okres sprawowania mandatu oraz 3 miesiące po jego wygaśnięciu.

3. Radny otrzymuje urlop bezpłatny bez względu na rodzaj i okres trwania stosunku pracy. Stosunek pracy zawarty na czas określony, który ustalby przed terminem zakończenia urlopu bezpłatnego, przedłuża się do 3 miesięcy po zakończeniu tego urlopu.

4. W przypadku radnego wykonującego funkcję kierownika lub jego zastępcy w jednostce organizacyjnej, przejętej lub utworzonej przez miasto stołeczne Warszawę w czasie kadencji, termin, o którym mowa w ust. 1, wynosi 6 miesięcy od dnia przejęcia lub utworzenia tej jednostki.

5. Niezłożenie przez radnego wniosku, o którym mowa w ust. 1, jest równoznaczne ze zrzeczeniem się mandatu.

Art. 40. Po wygaśnięciu mandatu pracodawca przywraca radnego do pracy na tym samym lub równorzędnym stanowisku pracy z wynagrodzeniem odpowiadającym wynagrodzeniu, jakie radny otrzymywałby, gdyby nie przysługujący urlop bezpłatny. Radny zgłasza gotowość przystąpienia do pracy w terminie 7 dni od dnia wygaśnięcia mandatu.

Art. 41. Prezydent miasta stołecznego Warszawy nie może powierzyć radnemu, wykonywania pracy na podstawie umowy cywilnoprawnej.

Art. 42. 1. Radny, prezydent miasta stołecznego Warszawy, zastępca prezydenta miasta stołecznego Warszawy, skarbnik miasta stołecznego Warszawy, sekretarz miasta stołecznego Warszawy, kierownik jednostki organizacyjnej miasta stołecznego Warszawy, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego stołeczną osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu prezydenta miasta stołecznego Warszawy są obowiązani do złożenia oświadczenia o swoim stanie majątkowym, zwanego dalej „oświadczeniem majątkowym”. Oświadczenie majątkowe dotyczy ich majątku odrębnego oraz majątku objętego małżeńską wspólnością majątkową. Oświadczenie majątkowe zawiera informacje o:

- 1) zasobach pieniężnych, nieruchomościach, udziałach i akcjach w spółkach handlowych oraz o nabyciu od Skarbu Państwa, innej państwowej osoby prawnej, jednostek samorządu terytorialnego, ich związków lub od komunalnej osoby prawnej mienia, które podlegało zbyciu w drodze przetargu, a także dane o prowadzeniu działalności gospodarczej oraz dotyczące zajmowania stanowisk w spółkach handlowych;
- 2) dochodach osiągniętych z tytułu zatrudnienia lub innej działalności zarobkowej lub zajęć, z podaniem kwot uzyskiwanych z każdego tytułu;
- 3) mieniu ruchomym o wartości powyżej 10 000 złotych;
- 4) zobowiązaniach pieniężnych o wartości powyżej 10 000 złotych, w tym zaciągniętych kredytach i pożyczkach oraz warunkach, na jakich zostały udzielone.

2. Osoba składająca oświadczenie majątkowe określa w nim przynależność poszczególnych składników majątkowych, dochodów i zobowiązań do majątku odrębnego i majątku objętego małżeńską wspólnością majątkową.

3. Oświadczenie majątkowe wraz z kopią zeznania o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym (PIT) za rok poprzedni i jego korektą składają w dwóch egzemplarzach:

- 1) radny oraz prezydent miasta stołecznego Warszawy - wojewodzie;
- 2) zastępca prezydenta miasta stołecznego Warszawy, skarbnik miasta stołecznego Warszawy, sekretarz miasta stołecznego Warszawy, kierownik jednostki organizacyjnej miasta stołecznego Warszawy, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego stołeczną osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu prezydenta miasta stołecznego Warszawy - prezydentowi miasta stołecznego Warszawy.

4. Radny oraz prezydent miasta stołecznego Warszawy składa pierwsze oświadczenie majątkowe w terminie 30 dni od dnia złożenia ślubowania. Do pierwszego oświadczenia majątkowego prezydent miasta stołecznego Warszawy jest obowiązany dołączyć informację o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli taką działalność prowadził przed dniem wyboru. Kolejne oświadczenia majątkowe są składane przez prezydenta miasta stołecznego Warszawy co roku do dnia 30 kwietnia, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, oraz na 2 miesiące przed upływem kadencji.

5. Zastępca prezydenta miasta stołecznego Warszawy, skarbnik miasta stołecznego Warszawy, sekretarz miasta stołecznego Warszawy, kierownik jednostki organizacyjnej miasta stołecznego Warszawy, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego stołeczną osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu prezydenta miasta stołecznego Warszawy składają pierwsze oświadczenie majątkowe w terminie 30 dni od dnia powołania na stanowisko lub od dnia zatrudnienia. Do pierwszego oświadczenia majątkowego zastępca prezydenta miasta stołecznego Warszawy, skarbnik miasta stołecznego Warszawy, sekretarz miasta stołecznego Warszawy, kierownik jednostki organizacyjnej miasta stołecznego

Warszawy, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego stołeczną osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu prezydenta miasta stołecznego Warszawy są obowiązani dołączyć informację o sposobie i terminie zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli prowadzili ją przed dniem powołania lub zatrudnienia. Kolejne oświadczenia majątkowe są składane przez nich co roku do dnia 30 kwietnia, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, oraz w dniu odwołania ze stanowiska lub rozwiązania umowy o pracę.

6. Jeżeli terminy określone w ust. 4 lub 5 nie zostaną dotrzymane, odpowiednio, wojewoda lub prezydent miasta stołecznego Warszawy, w terminie 14 dni od dnia stwierdzenia niedotrzymania terminu, wzywa osobę, która nie złożyła oświadczenia do jego niezwłocznego złożenia wyznaczając dodatkowy czternastodniowy termin. Termin ten liczy się od dnia skutecznego dostarczenia wezwania.

7. Analizy danych zawartych w oświadczeniu majątkowym dokonują osoby, którym złożono oświadczenie majątkowe. Osoby, którym złożono oświadczenie majątkowe, przekazują jeden egzemplarz urzędowi skarbowemu właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie majątkowe. Oświadczenie majątkowe przechowuje się przez 6 lat.

8. Analizy danych zawartych w oświadczeniu majątkowym dokonuje również urząd skarbowy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie majątkowe. Analizując oświadczenie majątkowe, urząd skarbowy uwzględnia również zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym (PIT) małżonka osoby składającej oświadczenie.

9. Podmiot dokonujący analizy, o której mowa w ust. 7 i 8, jest uprawniony do porównania treści analizowanego oświadczenia majątkowego oraz załączonej kopii zeznania o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym (PIT) z treścią uprzednio złożonych oświadczeń majątkowych oraz z dołączonymi do nich kopiami zeznań o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym (PIT).

10. W przypadku podejrzenia, że osoba składająca oświadczenie majątkowe podała w nim nieprawdę lub zataiła prawdę, podmiot dokonujący analizy oświadczenia występuje do dyrektora urzędu kontroli skarbowej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie z wnioskiem o kontrolę jej oświadczenia majątkowego.

11. W przypadku odmowy wszczęcia kontroli oświadczenia majątkowego podmiotowi, który złożył wniosek w tej sprawie, przysługuje odwołanie do Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.

12. Do postępowania w sprawie kontroli oświadczenia majątkowego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 720, 1165 i 1649) dotyczące kontroli oświadczeń majątkowych osób zatrudnionych lub pełniących służbę w jednostkach organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych.

13. Podmiot dokonujący analizy oświadczeń majątkowych w terminie do dnia 30 października każdego roku przedstawia radzie miasta stołecznego Warszawy informację o:

- 1) osobach, które nie złożyły oświadczenia majątkowego lub złożyły je po terminie;
- 2) nieprawidłowościach stwierdzonych w analizowanych oświadczeniach majątkowych wraz z ich opisem i wskazaniem osób, które złożyły nieprawidłowe oświadczenia;
- 3) działaniach podjętych w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w analizowanych oświadczeniach majątkowych.

14. Osoby, o których mowa w ust. 1, składają oświadczenie o stanie majątkowym według wzoru oświadczenia majątkowego określonego na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 i 1579) dla wójta, zastępcy wójta, sekretarza

gminy, skarbnika gminy, kierownika jednostki organizacyjnej gminy, osoby zarządzającej i członka organu zarządzającego gminną osobą prawną oraz osoby wydającej decyzje administracyjne w imieniu wójta.

Art. 43. 1. Informacje zawarte w oświadczeniu majątkowym są jawne, z wyłączeniem informacji o adresie zamieszkania składającego oświadczenie oraz o miejscu położenia nieruchomości.

2. Jawne informacje zawarte w oświadczeniach majątkowych są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1764).

Art. 44. 1. Niezłożenie oświadczenia majątkowego mimo upływu dodatkowego terminu, o którym mowa w art. 42 ust. 6 przez:

1) radnego i prezydenta miasta stołecznego Warszawy - powoduje wygaśnięcie mandatu w trybie przepisów ustawy z dnia 5 stycznia 2010 r. - Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2011 poz. 112, z późn. zm.¹⁾)

2) zastępcę prezydenta miasta stołecznego Warszawy, skarbnika miasta stołecznego Warszawy, sekretarza miasta stołecznego Warszawy, kierownika jednostki organizacyjnej miasta stołecznego Warszawy, osobę zarządzającą i członka organu zarządzającego stołeczną osobą prawną oraz osobę wydającą decyzje administracyjne w imieniu prezydenta miasta stołecznego Warszawy - powoduje utratę ich wynagrodzenia za okres od dnia, w którym powinno być złożone oświadczenie, do dnia złożenia oświadczenia.

2. Jeżeli skarbnik miasta stołecznego Warszawy nie złoży w terminie oświadczenia majątkowego, rada miasta stołecznego Warszawy odwołuje go, w drodze uchwały, najpóźniej po upływie 30 dni od dnia, w którym upłynął termin do złożenia oświadczenia.

3. Jeżeli zastępca prezydenta miasta stołecznego Warszawy, sekretarz miasta stołecznego Warszawy, kierownik jednostki organizacyjnej miasta stołecznego Warszawy, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego stołeczną osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu prezydenta miasta stołecznego Warszawy nie złożą w terminie oświadczenia majątkowego, właściwy organ odwołuje ich albo rozwiązuje z nimi umowę o pracę najpóźniej po upływie 30 dni od dnia, w którym upłynął termin do złożenia oświadczenia.

4. Odwołanie i rozwiązanie umowy o pracę w trybie określonym w ust. 2 i 3 jest równoznaczne z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1666).

Art. 45. Podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w oświadczeniu majątkowym, powoduje odpowiedzialność na podstawie art. 233 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137).

Art. 46. 1. Prezydent miasta stołecznego Warszawy oraz radni w trakcie pełnienia funkcji lub trwania zatrudnienia oraz przez okres 3 lat po zakończeniu pełnienia funkcji lub ustaniu zatrudnienia nie mogą przyjąć jakiegokolwiek świadczenia o charakterze majątkowym, nieodpłatnie lub odpłatnie w wysokości niższej od jego rzeczywistej wartości od podmiotu lub

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. poz. 134, 550, 588, 777, 881, 889, 1016 i 1281, z 2012 r. poz. 849, 951 i 1529, z 2014 r. poz. 179, 180 i 1072, z 2015 r. poz. 1043, 1044, 1045, 1923 i 2281 oraz z 2016 r. poz. 1232 i 1250.

podmiotu od niego zależnego, jeżeli biorąc udział w wydaniu rozstrzygnięcia w sprawach indywidualnych jego dotyczących mieli bezpośredni wpływ na jego treść.

2. Podmiotem zależnym w rozumieniu ust. 1 jest podmiot, w którym:

1) przedsiębiorca posiada bezpośrednio lub pośrednio większość głosów w jego organach, także na podstawie porozumień z innymi współnikami i akcjonariuszami;

2) przedsiębiorca jest uprawniony do powoływania albo odwoływania większości członków organów zarządzających podmiotu zależnego;

3) więcej niż połowa członków zarządu przedsiębiorcy jest jednocześnie członkami zarządu albo osobami pełniącymi funkcje kierownicze w podmiocie pozostającym z przedsiębiorcą w stosunku zależności.

3. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy nabycia przedmiotu lub usługi dostępnych w ramach publicznej oferty, a także nie dotyczy przedmiotów zwyczajowo wykorzystywanych w celach reklamowych i promocyjnych oraz nagród przyznawanych w konkursach na działalność artystyczną.

Art. 47. 1. Radni i ich małżonkowie oraz małżonkowie zastępców prezydenta miasta stołecznego Warszawy, sekretarza miasta stołecznego Warszawy, skarbnika miasta stołecznego Warszawy, kierowników jednostek organizacyjnych miasta stołecznego Warszawy oraz osób zarządzających i członków organów zarządzających stołecznymi osobami prawnymi, nie mogą być członkami władz zarządzających lub kontrolnych i rewizyjnych, ani pełnomocnikami spółek handlowych z udziałem stołecznych osób prawnych lub przedsiębiorców, w których uczestniczą takie osoby. Wybór lub powołanie tych osób na te funkcje są z mocy prawa nieważne.

2. Jeżeli wybór lub powołanie, o których mowa w ust. 1, nastąpiły przed rozpoczęciem wykonywania mandatu radnego albo przed zatrudnieniem na stanowisku sekretarza miasta stołecznego Warszawy, powołaniem na stanowisko zastępcy prezydenta miasta stołecznego Warszawy, skarbnika m.st. Warszawy, kierownika jednostki organizacyjnej miasta stołecznego Warszawy oraz osoby zarządzającej i członka organu zarządzającego stołeczną osobą prawną, osoby, o których mowa w ust. 2, są obowiązane zrzec się stanowiska lub funkcji w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia ślubowania przez radnego albo od dnia zatrudnienia na podstawie umowy o pracę lub powołania na stanowisko. W razie niezrzeczenia się stanowiska lub funkcji osoba, o której mowa w ust. 1, traci je z mocy prawa po upływie terminu, o którym mowa w zdaniu pierwszym.

Art. 48. 1. W związku z wykonywaniem mandatu radny korzysta z ochrony prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych.

2. Pracodawca jest obowiązany zwolnić radnego od pracy zawodowej w celu umożliwienia mu brania udziału w pracach organów miasta stołecznego Warszawy.

3. Na zasadach ustalonych przez radę radnemu przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży służbowych.

4. Minister właściwy do spraw administracji publicznej określi, w drodze rozporządzenia, sposób ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych, uwzględniając celowość zwrotu rzeczywiście poniesionych wydatków związanych z wykonywaniem mandatu oraz ułatwienie dokonywania rozliczeń.

5. Maksymalna wysokość diet przysługujących radnemu nie może przekroczyć w ciągu miesiąca łącznie półtorakrotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23

grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 966).

Art. 49. Radny nie może brać udziału w głosowaniu w radzie miasta stołecznego Warszawy ani w komisji, jeżeli dotyczy ono jego interesu prawnego.

Art. 50. Mandatu radnego nie można łączyć z:

- 1) mandatem posła lub senatora;
- 2) zatrudnieniem w administracji rządowej;
- 3) członkostwem w organie jednostki samorządu terytorialnego.

Art. 51. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie w stosunku do radnych miasta stołecznego Warszawy zastosowanie mają przepisy ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 i 1579).

Art. 52. 1. Organem wykonawczym miasta stołecznego Warszawy jest prezydent miasta stołecznego Warszawy.

2. Kadencja prezydenta miasta stołecznego Warszawy rozpoczyna się w dniu rozpoczęcia kadencji rady miasta stołecznego Warszawy i upływa z dniem upływu kadencji rady.

3. Prezydentem miasta stołecznego Warszawy nie może być osoba, która nie jest obywatelem polskim.

Art. 53. 1. Objęcie obowiązków przez prezydenta miasta stołecznego Warszawy następuje na pierwszej sesji rady miasta stołecznego Warszawy poprzez złożenie w obecności komisarza wyborczego ślubowania o następującej treści:

„Obejmując urząd prezydenta miasta stołecznego Warszawy, uroczyście ślubuję, że dochowam wierności prawu, a powierzony mi urząd oraz funkcje sprawować będę tylko dla dobra publicznego i pomyślności mieszkańców.”. Ślubowanie może być złożone z dodaniem zdania: „Tak mi dopomóż Bóg.”.

2. Uchylenie się od złożenia ślubowania w terminie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia wyników wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast jest równoznaczne z odmową złożenia ślubowania.

Art. 54. 1. Prezydent miasta stołecznego Warszawy, w drodze zarządzenia, powołuje oraz odwołuje swojego zastępcę lub zastępców i określa ich liczbę.

2. Liczba zastępców prezydenta miasta stołecznego Warszawy nie może być większa niż czterech.

3. W przypadku gdy określona przez prezydenta miasta stołecznego Warszawy liczba jego zastępców jest większa niż jeden, w zarządzeniu, o którym mowa w ust. 1, prezydent miasta stołecznego Warszawy wskazuje imiennie pierwszego i kolejnych zastępców.

Art. 55. Funkcji prezydenta miasta stołecznego Warszawy oraz jego zastępcy nie można łączyć z:

- 1) mandatem posła lub senatora;
- 2) zatrudnieniem w administracji rządowej;
- 3) członkostwem w organie jednostki samorządu terytorialnego.

Art. 56. 1. W przypadku wygaśnięcia mandatu prezydenta miasta stołecznego Warszawy przed upływem kadencji, przeprowadza się wybory przedterminowe na zasadach określonych w odrębnej ustawie.

2. Wyborów nie przeprowadza się, jeżeli data wyborów przedterminowych miałaby przypaść w okresie 6 miesięcy przed zakończeniem kadencji prezydenta miasta stołecznego Warszawy.

Art. 57. Wygaśnięcie mandatu prezydenta miasta stołecznego Warszawy przed upływem kadencji jest równoznaczne z odwołaniem jego zastępców.

Art. 58. 1. W przypadku wygaśnięcia mandatu prezydenta miasta stołecznego Warszawy przed upływem kadencji jego funkcję, do czasu objęcia obowiązków przez nowo wybranego prezydenta, pełni osoba wyznaczona przez Prezesa Rady Ministrów.

2. W przypadku wygaśnięcia mandatu prezydenta miasta stołecznego Warszawy w czasie pełnienia funkcji przez osobę, o której mowa w art. 60, osoba ta pełni funkcję prezydenta miasta stołecznego Warszawy do czasu objęcia obowiązków przez nowo wybranego prezydenta miasta stołecznego Warszawy

Art. 59. 1. W przypadku przemijającej przeszkody w wykonywaniu zadań i kompetencji prezydenta miasta stołecznego Warszawy spowodowanej jedną z następujących okoliczności:

- 1) tymczasowym aresztowaniem,
- 2) odbywaniem kary pozbawienia wolności wymierzonej za przestępstwo nieumyślne,
- 3) odbywaniem kary aresztu,
- 4) niezdolnością do pracy z powodu choroby trwającej powyżej 30 dni,
- 5) zawieszeniem w czynnościach służbowych

- jego zadania i kompetencje przejmuje zastępca, a w przypadku gdy powołano więcej niż jednego zastępcę - pierwszy zastępca.

2. Jeżeli nie powołano zastępcy albo pierwszego zastępcy w trybie określonym w art. 54, w przypadku przemijającej przeszkody w wykonywaniu zadań i kompetencji prezydenta miasta stołecznego Warszawy spowodowanej przez jedną z okoliczności, o których mowa w ust. 1, zadania i kompetencje prezydenta przejmuje osoba, o której mowa w art. 60.

3. W przypadku przemijającej przeszkody w wykonywaniu zadań i kompetencji przez zastępcę albo pierwszego zastępcę, spowodowanej przez jedną z okoliczności, o których mowa w ust. 1, zadania i kompetencje prezydenta miasta stołecznego Warszawy przejmuje osoba, o której mowa w art. 60.

4. W przypadku gdy przemijająca przeszkoda w wykonywaniu zadań i kompetencji prezydenta miasta stołecznego Warszawy spowodowana przez jedną z okoliczności, o których mowa w ust. 1, zaistnieje przed złożeniem przez prezydenta miasta stołecznego Warszawy ślubowania, jego zadania i kompetencje przejmuje osoba, o której mowa w art. 60.

5. Potwierdzeniem zaistnienia okoliczności, o których mowa w ust. 1, są odpowiednio:

- 1) zawiadomienie pracodawcy, o którym mowa w art. 261 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1749) - w przypadku okoliczności, o której mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) wezwanie sądu do odbycia kary pozbawienia wolności albo aresztu - w przypadku okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3;
- 3) zaświadczenie lekarskie, o którym mowa w ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa

(Dz. U. z 2016 r. poz. 372, 960 i 1579) - w przypadku okoliczności, o której mowa w ust. 1 pkt 4;

4) postanowienie prokuratora albo postanowienie sądu o zastosowaniu środka zapobiegawczego w postaci zawieszenia w czynnościach służbowych, o którym mowa w art. 276 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego - w przypadku okoliczności, o której mowa w ust. 1 pkt 5.

6. Wezwania, o których mowa w ust. 4 pkt 2, sąd przesyła radzie miasta stołecznego Warszawy.

7. Postanowienia, o których mowa w ust. 4 pkt 4, sąd lub prokurator przesyła radzie miasta stołecznego Warszawy.

8. Zastępca, pierwszy zastępca albo osoba, o której mowa w art. 60, wykonuje zadania i kompetencje prezydenta miasta stołecznego Warszawy:

1) od dnia zatrzymania do dnia zwolnienia - w przypadku okoliczności, o której mowa w ust. 1 pkt 1,

2) od dnia wskazanego w wezwaniu do stawienia się w zakładzie karnym do dnia zwolnienia - w przypadku okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3,

3) w okresie wskazanym w zaświadczeniu lekarskim - w przypadku okoliczności, o której mowa w ust. 1 pkt 4,

4) w okresie zawieszenia w czynnościach służbowych - w przypadku okoliczności, o której mowa w ust. 1 pkt 5

- jednak nie dłużej niż do dnia wygaśnięcia mandatu prezydenta miasta stołecznego Warszawy.

9. W terminie 48 godzin od powzięcia wiadomości o zaistnieniu jednej z okoliczności, o których mowa w ust. 1 wiceprzewodniczący rady miasta stołecznego Warszawy pisemnie informuje wojewodę o zaistnieniu takiej okoliczności i:

1) przejęciu zadań i kompetencji prezydenta miasta stołecznego Warszawy przez zastępcę albo pierwszego zastępcę albo

2) konieczności wyznaczenia osoby, o której mowa w art. 60 - w związku z przepisem ust. 2, albo

3) konieczności wyznaczenia osoby, o której mowa w art. 60 - w związku z przepisem ust. 3.

Art. 60. W przypadkach, o których mowa w art. 59 ust. 2-4, Prezes Rady Ministrów, na wniosek wojewody przekazany niezwłocznie za pośrednictwem ministra właściwego do spraw administracji publicznej, wyznacza osobę, która przejmie wykonywanie zadań i kompetencji prezydenta miasta stołecznego Warszawy.

Art. 61. 1. Po upływie kadencji prezydenta miasta stołecznego Warszawy pełni on swoją funkcję do czasu objęcia obowiązków przez nowo wybranego prezydenta albo osobę, którą Prezes Rady Ministrów wyznaczył do pełnienia funkcji prezydenta miasta stołecznego Warszawy.

2. Po upływie kadencji prezydenta miasta stołecznego Warszawy, jego zastępca pełni swoje obowiązki do czasu objęcia obowiązków przez nowo powołanego zastępcę.

Art. 62. 1. Prezydent miasta stołecznego Warszawy wykonuje uchwały rady miasta stołecznego Warszawy i zadania określone w odrębnych przepisach.

2. Do zadań prezydenta miasta stołecznego Warszawy należy w szczególności:

1) przygotowywanie projektów uchwał rady miasta stołecznego Warszawy;

- 2) opracowywanie programów rozwoju w trybie określonym w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;
- 3) określanie sposobu wykonywania uchwał;
- 4) gospodarowanie mieniem;
- 5) wykonywanie budżetu;
- 6) zatrudnianie i zwalnianie kierowników jednostek organizacyjnych.

Art. 63. Prezydent miasta stołecznego Warszawy kieruje bieżącymi sprawami miasta stołecznego Warszawy oraz reprezentuje je na zewnątrz.

Art. 64. 1. Prezydent miasta stołecznego Warszawy wykonuje zadania przy pomocy urzędu miasta stołecznego Warszawy

2. Organizację i zasady funkcjonowania urzędu miasta stołecznego Warszawy określa regulamin organizacyjny, nadany przez prezydenta miasta stołecznego Warszawy w drodze zarządzenia.

3. Kierownikiem urzędu miasta stołecznego Warszawy jest prezydent miasta stołecznego Warszawy.

4. Prezydent miasta stołecznego Warszawy może powierzyć prowadzenie określonych spraw miasta stołecznego Warszawy w swoim imieniu zastępcy lub sekretarzowi miasta stołecznego Warszawy.

5. Kierownik urzędu wykonuje uprawnienia zwierzchnika służbowego w stosunku do pracowników urzędu oraz kierowników stołecznych jednostek organizacyjnych.

6. Status prawny pracowników samorządowych określa odrębna ustawa.

Art. 65. 1. Decyzje w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej wydaje prezydent miasta stołecznego Warszawy, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

2. Prezydent miasta stołecznego Warszawy może upoważnić swoich zastępców lub innych pracowników urzędu miasta stołecznego Warszawy do wydawania decyzji administracyjnych, o których mowa w ust. 1, w imieniu prezydenta miasta stołecznego Warszawy.

3. Do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej rada miasta stołecznego Warszawy może upoważnić również organy innych jednostek i podmiotów, w tym organizacji pozarządowych.

4. Od decyzji wydanej przez prezydenta miasta stołecznego Warszawy lub organ, o którym mowa w ust. 3, służy odwołanie do samorządowego kolegium odwoławczego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

Rozdział 4

Akty prawa miejscowego stanowione przez miasto stołeczne Warszawę

Art. 66. Na podstawie upoważnień ustawowych miasto stołeczne Warszawa może stanowić akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze miasta stołecznego Warszawy.

Art. 67. Akty prawa miejscowego ustanawia rada miasta stołecznego Warszawy w formie uchwały.

Rozdział 5

Mienie miasta stołecznego Warszawy

Art. 68. Mieniem miasta stołecznego Warszawy jest własność i inne prawa majątkowe.

Art. 69. 1. Nabycie mienia przez miasto stołeczne Warszawa następuje:

- 1) na podstawie porozumienia z jednostkami samorządu terytorialnego, związkami jednostek samorządu terytorialnego, albo Skarbem Państwa;
- 2) w wyniku własnej działalności gospodarczej;
- 3) przez inne czynności prawne, w tym w drodze darowizn, spadków i zapisów.

2. Do porozumień, których skutkiem jest nabycie przez miasto stołeczne Warszawa nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub związku jednostek samorządu terytorialnego bądź obciążenie takiej nieruchomości ograniczonym prawem rzeczowym na rzecz miasta stołecznego Warszawy, przepisy o gospodarce nieruchomościami dotyczące udostępniania nieruchomości jednostkom samorządu terytorialnego i ich związkom stosuje się odpowiednio.

Art. 70. 1. Oświadczenie woli w imieniu miasta stołecznego Warszawy w zakresie zarządu mieniem składa jednoosobowo prezydent miasta stołecznego Warszawy albo działający na podstawie upoważnienia jego zastępca samodzielnie albo wraz z inną upoważnioną przez prezydenta osobą.

2. Jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika miasta stołecznego Warszawy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej.

3. Skarbnik miasta stołecznego Warszawy (główny księgowy budżetu), który odmówił kontrasygnaty, dokona jej jednak na pisemne polecenie zwierzchnika, powiadamiając o tym radę miasta stołecznego Warszawy oraz regionalną izbę obrachunkową.

Art. 71. Kierownicy jednostek organizacyjnych miasta stołecznego Warszawy nieposiadających osobowości prawnej działają jednoosobowo na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez prezydenta miasta stołecznego Warszawy.

Art. 72. Miasto stołeczne Warszawa nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania stołecznych osób prawnych, a te nie ponoszą odpowiedzialności za zobowiązania miasta stołecznego Warszawy.

Art. 73. Obowiązkiem osób uczestniczących w zarządzaniu mieniem miasta stołecznego Warszawy oraz mieniem stołecznych osób prawnych jest zachowanie szczególnej staranności przy wykonywaniu zarządu zgodnie z przeznaczeniem tego mienia i jego ochrona.

Rozdział 6

Gospodarka finansowa miasta stołecznego Warszawy

Art. 74. Miasto stołeczne Warszawa samodzielnie prowadzi gospodarkę finansową na podstawie uchwały budżetowej.

Art. 75. Dochody miasta stołecznego Warszawy są określone w odrębnych ustawach.

Art. 76. Uchwały i zarządzenia organów miasta stołecznego Warszawy dotyczące zobowiązań finansowych wskazują źródła, z których zobowiązania te zostaną pokryte.

Art. 77. Dyspozycja środkami pieniężnymi miasta stołecznego Warszawy jest oddzielona od kasowego jej wykonania.

Art. 78. 1. Za prawidłową gospodarkę finansową miasta stołecznego Warszawy odpowiada prezydent miasta stołecznego Warszawy.

2. Prezydentowi miasta stołecznego Warszawy przysługuje wyłączne prawo:

- 1) zaciągania zobowiązań mających pokrycie w ustalonych w uchwale budżetowej kwotach wydatków, w ramach upoważnień udzielonych przez radę miasta stołecznego Warszawy;
- 2) emitowania papierów wartościowych, w ramach upoważnień udzielonych przez radę miasta stołecznego Warszawy;
- 3) dokonywania wydatków budżetowych;
- 4) zgłaszania propozycji zmian w budżecie miasta stołecznego Warszawy;
- 5) dysponowania rezerwami budżetu miasta stołecznego Warszawy;
- 6) blokowania środków budżetowych, w przypadkach określonych ustawą.

Art. 79. 1. Gospodarka finansowa miasta stołecznego Warszawy jest jawna.

2. Prezydent miasta stołecznego Warszawy niezwłocznie podaje do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej uchwałę budżetową i sprawozdanie z jej wykonania.

3. Prezydent miasta stołecznego Warszawy informuje mieszkańców o założeniach projektu budżetu, kierunkach polityki społecznej i gospodarczej oraz wykorzystywaniu środków budżetowych.

Art. 80. Kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych miasta stołecznego Warszawy sprawuje właściwa rzeczowo regionalna izba obrachunkowa.

Rozdział 7

Gmina Warszawa

Art. 81. Gmina Warszawa jest gminą o statusie miasta.

Art. 82. 1. Organami gminy Warszawa są:

- 1) rada gminy Warszawa;
  - 2) burmistrz gminy Warszawa.
2. Burmistrzem gminy Warszawa jest prezydent miasta stołecznego Warszawy.

Art. 83. W skład Rady gminy Warszawa wchodzi radni w liczbie 31.

Art. 84. 1. Projekt statutu gminy Warszawa uchwała Rada Gminy Warszawa po zasięgnięciu opinii rad dzielnic. W przypadku niewyrażenia opinii przez radę dzielnicy w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia, wymóg zasięgnięcia opinii uważa się za spełniony.

2. Projekt statutu miasta stołecznego Warszawy podlega uzgodnieniu z Prezesem Rady Ministrów w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Art. 85. Urzędem gminy w gminie Warszawa jest urząd miasta stołecznego Warszawy.

Art. 86. 1. W gminie Warszawa utworzenie jednostek pomocniczych - dzielnic gminy Warszawa, zwanych dalej „dzielnicami”, jest obowiązkowe.

2. Rada gminy Warszawa, w drodze uchwały, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami lub z ich inicjatywy tworzy, łączy, dzieli i znosi jednostki pomocnicze. Przepis art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym stosuje się odpowiednio.

3. Zmiany, o których mowa w ust. 2, następują z dniem 1 stycznia, a w roku, w którym odbywają się wybory do rad gmin, mogą następować z dniem wyborów.

4. Statut dzielnicy nadany przez Radę miasta stołecznego Warszawy określa nazwę dzielnicy, jej granice, zadania i kompetencje oraz zasady i tryb funkcjonowania jej organów.

Art. 87. Organem stanowiącym i kontrolnym dzielnicy jest rada dzielnicy, a organem wykonawczym - zarząd dzielnicy.

Art. 88. 1. Wybory do rad dzielnic przeprowadza się łącznie z wyborami do Rady gminy Warszawa.

2. Do wyborów do rady dzielnicy stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy dotyczące wyboru radnych do rady w mieście na prawach powiatu, z tym że komitetem wyborczym zgłaszającym kandydatów do rady dzielnicy nie przysługuje prawo do bezpłatnego rozpowszechniania audycji wyborczych w publicznym radiu i publicznej telewizji z tytułu tego zgłoszenia.

3. Wybory do rad dzielnic przeprowadzają dzielnicowe komisje wyborcze powołane w trybie i na zasadach przewidzianych dla gminnych komisji wyborczych w gminach niebędących miastami na prawach powiatu.

4. Podziału dzielnic na okręgi wyborcze dokonuje rada miasta stołecznego Warszawy.

5. Nie można jednocześnie kandydować do rady dzielnicy i do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego.

Art. 89. 1. Do radnych dzielnicy stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące radnych gminy.

2. Liczbę radnych wybieranych do rady dzielnicy ustala się na podstawie przepisów o liczbie radnych wybieranych do rad gmin.

Art. 90. 1. Kadencja rady dzielnicy rozpoczyna się w dniu wyborów i upływa w dniu poprzedzającym następne wybory.

2. Pierwszą sesję rady dzielnicy zwołuje Burmistrz gminy Warszawa w ciągu 7 dni po ogłoszeniu zbiorczych wyników wyborów na obszarze całego kraju.

3. Po upływie terminu określonego w ust. 2 pierwszą sesję zwołuje komisarz wyborczy w ciągu 21 dni po ogłoszeniu zbiorczych wyników wyborów na obszarze całego kraju.

4. Pracami rady dzielnicy kieruje przewodniczący rady dzielnicy.

5. W sesjach rady dzielnicy mogą brać udział z głosem doradczym radni gminy Warszawa.

Art. 91. 1. Rada dzielnicy wybiera zarząd dzielnicy w liczbie do 3 osób.

2. W skład zarządu dzielnicy wchodzi burmistrz dzielnicy, jego zastępca lub zastępcy oraz pozostali członkowie zarządu, jeżeli statut dzielnicy tak stanowi.

3. Wybór burmistrza następuje w głosowaniu tajnym bezwzględną większością głosów. Pozostali członkowie zarządu wybierani są na wniosek burmistrza zwykłą większością głosów w głosowaniu tajnym.

4. Jeżeli w ciągu 30 dni od dnia pierwszego posiedzenia rady dzielnicy zarząd dzielnicy nie zostanie wybrany, burmistrz gminy Warszawa nie później niż w ciągu 14 dni powołuje zarząd dzielnicy, w tym burmistrza dzielnicy.

5. Odwołanie burmistrza następuje na wniosek burmistrza gminy Warszawa lub na wniosek co najmniej 1/4 ustawowego składu rady bezwzględną większością głosów w głosowaniu tajnym. Odwołanie burmistrza jest równoznaczne z odwołaniem całego zarządu.

6. Rada dzielnicy może odwołać członka zarządu na wniosek burmistrza, burmistrza gminy Warszawa lub na wniosek co najmniej 1/4 ustawowego składu rady dzielnicy zwykłą większością głosów w głosowaniu tajnym.

7. W przypadku odwołania zarządu stosuje się odpowiednio ust. 4.

Art. 92. 1. Dzielnica działa na podstawie statutu dzielnicy nadanego przez radę gminy Warszawa i innych uchwał rady gminy Warszawa przekazujących dzielnicy zadania i kompetencje gminne i powiatowe, zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej oraz zadania realizowane na podstawie porozumień zawartych pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego. Rada gminy Warszawa przekazuje każdej dzielnicy takie same zadania i kompetencje, chyba że z przepisów prawa lub obiektywnych i uzasadnionych uwarunkowań lokalnych wynika inaczej.

2. Do zakresu działania dzielnicy należą sprawy lokalne, a w szczególności:

- 1) utrzymywanie i eksploatacja gminnych zasobów lokalowych;
- 2) utrzymywanie placówek oświaty i wychowania, kultury, pomocy społecznej, rekreacji, sportu i turystyki, w zakresie określonym przez statut miasta i inne uchwały rady miasta stołecznego Warszawy;
- 3) zadania związane z ochroną zdrowia, w zakresie określonym przez statut miasta i inne uchwały rady miasta stołecznego Warszawy;
- 4) utrzymanie zieleni i dróg o charakterze lokalnym, w zakresie określonym przez statut miasta i inne uchwały rady miasta stołecznego Warszawy;
- 5) utrzymywanie i eksploatacja dzielnicowych obiektów administracyjnych;
- 6) sprawowanie nadzoru nad jednostkami niższego rzędu utworzonymi na jej obszarze;
- 7) podejmowanie we własnym zakresie działań na rzecz zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty mieszkańców dzielnicy.

3. W zakresie kompetencji, o których mowa w ust. 1 burmistrz dzielnicy wykonuje zadania i kompetencje burmistrza gminy Warszawa.

4. W zakresie kompetencji, o których mowa w ust. 1, burmistrz dzielnicy może upoważnić poszczególnych członków zarządu oraz innych pracowników urzędu miasta stołecznego Warszawy, wykonujących pracę w danej dzielnicy, do składania oświadczeń woli oraz załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej w trybie przepisów o postępowaniu administracyjnym i postępowaniu podatkowym, w tym do wydawania decyzji.

Art. 93. Spory kompetencyjne pomiędzy organami dzielnicy a organami miasta stołecznego Warszawy rozstrzyga sąd administracyjny.

Art. 94. Zwierzchnikiem pracowników urzędu miasta stołecznego Warszawy, wykonujących pracę w danej dzielnicy, jest burmistrz tej dzielnicy.

Art. 95. 1. Gospodarka finansowa dzielnicy jest prowadzona na podstawie załącznika dzielnicowego do uchwały budżetowej miasta stołecznego Warszawy, stanowiącego integralną część tej uchwały, określającego środki przeznaczone do dyspozycji dzielnic na realizację ich zadań.

2. Rada dzielnicy przedstawia Radzie miasta stołecznego Warszawy projekt załącznika dzielnicowego do projektu uchwały budżetowej. Uchwalony przez radę dzielnicy projekt załącznika dzielnicowego do projektu uchwały budżetowej jest włączany do projektu uchwały budżetowej miasta stołecznego. Warszawy.

3. Środki finansowe przeznaczone do dyspozycji dzielnicy w załączniku, o którym mowa w ust. 1, nie mogą być mniejsze niż planowane w budżecie miasta stołecznego Warszawy dochody stanowiące:

- 1) 100% wpływów, z obszaru dzielnicy, z tytułu:
  - a) podatku od nieruchomości,
  - b) podatku od środków transportowych,
  - c) podatku rolnego,
  - d) podatku leśnego,
  - e) opłat lokalnych uiszczanych na podstawie ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716 i 1579);
- 2) 70% wpływów z majątku miasta stołecznego Warszawy znajdującego się na obszarze dzielnicy, który przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. z 2015 r. poz. 1438) był własnością gmin warszawskich;
- 3) 100% wpływów z innych dochodów miasta stołecznego Warszawy pozyskiwanych przez dzielnicę w wyniku realizacji zadań statutowych dzielnicy.

4. Załącznik, o którym mowa w ust. 1, określa także dodatkowe środki finansowe, które są przekazywane do dyspozycji dzielnicy, a w szczególności:

- 1) udział w środkach finansowych przekazywanych do miasta stołecznego Warszawy z budżetu państwa w stopniu proporcjonalnym do zadań, które są wykonywane przez dzielnicę i na które zostały przyznane te środki;
- 2) środki na realizację inwestycji i zadań własnych dzielnicy uzgodnione przez prezydenta miasta stołecznego Warszawy i burmistrzów dzielnic;
- 3) środki wyrównawcze ustalane corocznie przez radę miasta stołecznego Warszawy.

5. Przekazując do dyspozycji dzielnicy środki finansowe, o których mowa w ust. 4, rada miasta stołecznego Warszawy uwzględnia potrzebę zapewnienia skuteczności decentralizacji zadań gminy, równomiernego rozwoju wszystkich dzielnic oraz maksymalnej możliwości zaspokojenia zbiorowych potrzeb wspólnot w dzielnicach.

6. Przekazanie zadań, o których mowa w art. 11, następuje wraz z zapewnieniem środków wystarczających na ich realizację.

Art. 96. Obszar gminy Warszawa, w dniu wejścia w życie ustawy, obejmuje obszar miasta stołecznego Warszawy, ustalony ustawą z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy.

Art. 97. Dzielnicami miasta stołecznego Warszawy, w dniu wejścia w życie ustawy, są: Bemowo, Białołęka, Bielany, Mokotów, Ochota, Praga-Południe, Praga-Północ, Rembertów, Śródmieście, Targówek, Ursus, Ursynów, Wawer, Wesoła, Wilanów, Włochy, Wola i Żoliborz w granicach dotychczasowych dzielnic.

Rozdział 8

Nadzór nad działalnością miasta stołecznego Warszawy oraz gminy Warszawa

Art. 98. Nadzór nad działalnością miasta stołecznego Warszawy oraz gminy Warszawa sprawowany jest na podstawie kryterium zgodności z prawem.

Art. 99. Organami nadzoru są Prezes Rady Ministrów i wojewoda, a w zakresie spraw finansowych - regionalna izba obrachunkowa.

Art. 100. Organy nadzoru mogą wkraczać w działalność miasta stołecznego Warszawy oraz gminy Warszawa tylko w przypadkach określonych ustawami.

Art. 101. Organy nadzoru mają prawo żądania informacji i danych, dotyczących organizacji i funkcjonowania miasta stołecznego Warszawy oraz gminy Warszawa, niezbędnych do wykonywania przysługujących im uprawnień nadzorczych.

Art. 102. 1. Jeżeli prawo uzależnia ważność rozstrzygnięcia organu miasta stołecznego Warszawy lub organu gminy Warszawa od jego zatwierdzenia, uzgodnienia lub zaopiniowania przez inny organ, zajęcie stanowiska przez ten organ powinno nastąpić nie później niż w ciągu 14 dni od dnia doręczenia tego rozstrzygnięcia lub jego projektu, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Termin, o którym mowa w ust. 1, wynosi 30 dni, jeżeli zatwierdzenie, uzgodnienie lub zaopiniowanie wymagane jest od organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego.

3. Jeżeli organ, o którym mowa w ust. 1 lub 2, nie zajmie stanowiska w sprawie, rozstrzygnięcie uważa się za przyjęte w brzmieniu przedłożonym przez miasto stołeczne Warszawę lub gminę Warszawa, z upływem terminu określonego w ust. 1 lub 2.

4. Do zatwierdzania, uzgadniania lub opiniowania przez organy miasta stołecznego Warszawy lub organy gminy Warszawa rozstrzygnięć innych organów przepisy ust. 1- 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 103. 1. Prezydent miasta stołecznego Warszawy oraz Burmistrz gminy Warszawa obowiązany jest do przedłożenia wojewodzie uchwał właściwego organu stanowiącego w ciągu 7 dni od dnia ich podjęcia. Akty ustanawiające przepisy porządkowe prezydent miasta stołecznego Warszawy oraz Burmistrz Warszawy przekazuje w ciągu 2 dni od ich ustanowienia.

2. Prezydent miasta stołecznego Warszawy oraz Burmistrz gminy Warszawa przedkłada regionalnej izbie obrachunkowej, na zasadach określonych w ust. 1, uchwałę budżetową oraz inne uchwały i zarządzenia objęte zakresem nadzoru regionalnej izby obrachunkowej.

Art. 104. 1. Uchwała lub zarządzenie organu miasta stołecznego Warszawy oraz organu

gminy Warszawa sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 103.

2. Organ nadzoru, wszczynając postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały lub zarządzenia albo w toku tego postępowania, może wstrzymać ich wykonanie.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do uchwały lub zarządzenia o zaskarżeniu rozstrzygnięcia nadzorczego do sądu administracyjnego.

4. Rozstrzygnięcie nadzorcze powinno zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne oraz pouczenie o dopuszczalności wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

5. W przypadku nieistotnego naruszenia prawa organ nadzoru nie stwierdza nieważności uchwały lub zarządzenia, ograniczając się do wskazania, iż uchwałę lub zarządzenie wydano z naruszeniem prawa.

6. Przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, 868, 996 i 1579) stosuje się odpowiednio.

Art. 105. 1. Stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały lub zarządzenia organu miasta stołecznego Warszawy lub organu gminy Warszawa wstrzymuje ich wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do uchwały lub zarządzenia o zaskarżeniu rozstrzygnięcia nadzorczego do sądu administracyjnego.

Art. 106. W przypadku złożenia przez organ miasta stołecznego Warszawy lub organ gminy Warszawa skargi na rozstrzygnięcie nadzorcze, sąd administracyjny wyznacza rozprawę nie później niż w ciągu 30 dni od dnia wpłynięcia skargi do sądu.

Art. 107. 1. Po upływie terminu wskazanego w art. 103 ust. 1 organ nadzoru nie może we własnym zakresie stwierdzić nieważności uchwały lub zarządzenia organu miasta stołecznego Warszawy lub organu gminy Warszawa. W tym przypadku organ nadzoru może zaskarżyć uchwałę lub zarządzenie do sądu administracyjnego.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, wydanie postanowienia o wstrzymaniu wykonania uchwały lub zarządzenia należy do sądu.

Art. 108. 1. Nie stwierdza się nieważności uchwały lub zarządzenia organu miasta stołecznego Warszawy lub organu gminy Warszawa po upływie jednego roku od dnia ich podjęcia, chyba że uchybiono obowiązkowi przedłożenia uchwały lub zarządzenia w terminie określonym w art. 104 ust. 1, albo jeżeli są one aktem prawa miejscowego.

2. Jeżeli nie stwierdzono nieważności uchwały lub zarządzenia z powodu upływu terminu określonego w ust. 1, a istnieją przesłanki stwierdzenia nieważności, sąd administracyjny orzeka o ich niezgodności z prawem. Uchwała lub zarządzenie tracą moc prawną z dniem orzeczenia o ich niezgodności z prawem. Przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego co do skutków takiego orzeczenia stosuje się odpowiednio.

Art. 109. 1. W razie powtarzającego się naruszenia przez radę miasta stołecznego Warszawy lub rady gminy Warszawa Konstytucji lub ustaw, Sejm, na wniosek prezesa Rady Ministrów, może w drodze uchwały rozwiązać radę miasta stołecznego Warszawy lub radę gminy Warszawa.

2. W przypadku rozwiązania rady miasta stołecznego Warszawy lub rady gminy Warszawa Prezes Rady Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw administracji publicznej, wyznacza osobę, która do czasu wyboru rozwiązanego organu pełni jego funkcję.

Art. 110. 1. Jeżeli powtarzające się naruszenia Konstytucji lub ustaw dopuszcza się prezydent miasta stołecznego Warszawy lub burmistrz gminy Warszawa, wojewoda wzywa go do zaprzestania naruszeń, a jeżeli wezwanie to nie odnosi skutku - występuje z wnioskiem do Prezesa Rady Ministrów o odwołanie prezydenta miasta stołecznego Warszawy lub burmistrza gminy Warszawa. W przypadku odwołania prezydenta miasta stołecznego Warszawy lub burmistrza gminy Warszawa Prezes Rady Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw administracji publicznej, wyznacza osobę, która do czasu wyboru prezydenta miasta stołecznego Warszawy pełni jego funkcję.

2. Odwołanie prezydenta miasta stołecznego Warszawy jest równoznaczne z odwołaniem burmistrza gminy Warszawa, zaś odwołanie burmistrza gminy Warszawa jest równoznaczne z odwołaniem prezydenta miasta stołecznego Warszawy.

Art. 111. 1. W razie nierokującego nadziei na szybką poprawę i przedłużającego się braku skuteczności w wykonywaniu zadań publicznych przez organy miasta stołecznego Warszawy lub gminy Warszawa, Prezes Rady Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw administracji publicznej, może zawiesić organy miasta stołecznego Warszawy lub gminy Warszawa i ustanowić zarząd komisaryczny na okres do dwóch lat, nie dłużej jednak niż do wyboru organów jednostki samorządu terytorialnego, w której ustanowiono zarząd komisaryczny na kolejną kadencję.

2. Ustanowienie zarządu komisarycznego może nastąpić po uprzednim przedstawieniu zarzutów organom miasta stołecznego Warszawy lub gminy Warszawa i wezwaniu ich do niezwłocznego przedłożenia programu poprawy sytuacji miasta stołecznego Warszawy.

3. Komisarza rządowego powołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek wojewody, zgłoszony za pośrednictwem ministra właściwego do spraw administracji publicznej.

4. Komisarz rządowy przejmuje wykonywanie zadań i kompetencji organów miasta stołecznego Warszawy lub gminy Warszawa z dniem powołania.

5. W przypadku ustanowienia zarządu komisarycznego w mieście stołecznym Warszawie komisarz rządowy przejmuje wykonywanie zadań i kompetencji Burmistrza gminy Warszawa na okres, na który ustanowiono zarząd komisaryczny.

6. W przypadku ustanowienia zarządu komisarycznego w gminie Warszawa komisarz rządowy przejmuje wykonywanie zadań i kompetencji prezydenta miasta stołecznego Warszawy na okres, na który ustanowiono zarząd komisaryczny.

Art. 112. 1. Rozstrzygnięcia organu nadzorczego dotyczące miasta stołecznego Warszawy lub gminy Warszawa, w tym rozstrzygnięcia, o których mowa w art. 110 ust. 1 i art. 111 ust. 1, a także stanowisko zajęte w trybie art. 102, podlegają zaskarżeniu do sądu administracyjnego z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od dnia ich doręczenia.

2. Do złożenia skargi uprawnione jest miasto stołeczne Warszawa lub gmina Warszawa. Podstawą do wniesienia skargi jest uchwała lub zarządzenie organu, który podjął uchwałę lub zarządzenie albo którego dotyczy rozstrzygnięcie nadzorcze.

3. Do złożenia skargi na rozstrzygnięcie organu nadzorczego, dotyczące uchwały rady miasta stołecznego Warszawy lub rady gminy Warszawa, doręczone po upływie kadencji, uprawnione jest właściwy organ stanowiący następnej kadencji w terminie 30 dni od dnia

pierwszej po wyborach sesji.

4. Do postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy o zaskarżaniu do sądu administracyjnego decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej.

5. Rozstrzygnięcia nadzorcze stają się prawomocne z upływem terminu do wniesienia skargi, bądź z datą oddalenia lub odrzucenia skargi przez sąd.

Art. 113. 1. Jeżeli właściwy organ miasta stołecznego Warszawy lub gminy Warszawa, wbrew obowiązkowi wynikającemu z przepisów art. 383 § 2 i 6 oraz art. 492 § 2 i 5 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy, oraz art. 5 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2006 r. poz. 1584, z późn. zm.²⁾), w zakresie dotyczącym odpowiednio wygaśnięcia mandatu radnego, odwołania ze stanowiska albo rozwiązania umowy o pracę z zastępcą prezydenta miasta stołecznego Warszawy, sekretarzem miasta stołecznego Warszawy, skarbnikiem miasta stołecznego Warszawy, kierownikiem jednostki organizacyjnej gminy lub miasta stołecznego Warszawy i osobą zarządzającą lub członkiem organu zarządzającego gminą lub stołeczną osobą prawną, nie podejmuje uchwały, nie odwołuje ze stanowiska lub nie rozwiązuje umowy o pracę, wojewoda wzywa właściwy organ do podjęcia odpowiedniego aktu w terminie 30 dni.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do obowiązków, o których mowa w art. 6a ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 902).

3. W razie bezskutecznego upływu terminu określonego w ust. 1, wojewoda, po powiadomieniu ministra właściwego do spraw administracji publicznej, wydaje zarządzenie zastępcze.

4. Przepis art. 112 stosuje się odpowiednio, z tym że uprawniona do złożenia skargi jest również osoba, której interesu prawnego lub uprawnienia dotyczy zarządzenie zastępcze.

Art. 114. Postępowanie sądowe, o którym mowa w artykułach poprzedzających, jest wolne od opłat sądowych.

Art. 115. 1. Każdy, czyj interes prawny lub uprawnienie zostały naruszone uchwałą lub zarządzeniem podjętymi przez organ miasta stołecznego Warszawy lub organ gminy Warszawa w sprawie z zakresu administracji publicznej, może - po bezskutecznym wezwaniu do usunięcia naruszenia - zaskarżyć uchwałę lub zarządzenie do sądu administracyjnego.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli w sprawie orzekał już sąd administracyjny i skargę oddalił.

3. Skargę na uchwałę lub zarządzenie, o których mowa w ust. 1, można wnieść do sądu administracyjnego w imieniu własnym lub reprezentując grupę mieszkańców miasta stołecznego Warszawy lub gminy Warszawa, którzy na to wyrażą pisemną zgodę.

4. W sprawie wezwania do usunięcia naruszenia stosuje się przepisy o terminach załatwiania spraw w postępowaniu administracyjnym.

5. W sprawach, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 108.

Art. 116. 1. Przepisy art. 115 stosuje się odpowiednio, gdy organ miasta stołecznego Warszawy lub gminy Warszawa nie wykonuje czynności nakazanych prawem albo przez

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. poz. 1458, z 2009 r. poz. 1375, z 2010 r. poz. 1228, z 2015 r. poz. 1635 oraz z 2016 r. poz. 1202.

podejmowane czynności prawne lub faktyczne narusza prawa osób trzecich.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, sąd administracyjny może nakazać organowi nadzoru wykonanie niezbędnych czynności na rzecz skarżącego, na koszt i ryzyko gminy.

Art. 117. Przepisów rozdziału niniejszego nie stosuje się do decyzji indywidualnych w sprawach z zakresu administracji publicznej, wydawanych przez organy miasta stołecznego Warszawy, organy gminy Warszawa lub samorządowe kolegia odwoławcze. Kontrolę instancyjną w tym zakresie oraz nadzór pozainstancyjny i kontrolę sprawowaną przez sąd określają przepisy odrębne.

Art. 118. W sprawach, o których mowa w niniejszym rozdziale, nie stosuje się przepisów art. 52 § 3 i 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 718, 846 i 996).

Art. 119. 1. Przepisy rozdziału niniejszego, z wyłączeniem przepisów art. 109-111, stosuje się odpowiednio do dzielnic gminy Warszawa.

2. Odpowiednie stosowanie przepisów o nadzorze do dzielnic gminy Warszawa nie wyłącza uprawnień tej gminy w zakresie określania zakresu i form kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej.

Rozdział 9

Przepis końcowy

Art. 120. Ustawa wchodzi w życie w terminie określonym w ustawie z dnia ..... – Przepisy wprowadzające ustawę o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. poz. ....).

UZASADNIENIE

Dookoła Warszawy znajduje się kilkadziesiąt gmin, które tworzą warszawski obszar funkcjonalny - warszawską metropolię. Po powstaniu wielkiego województwa mazowieckiego o powierzchni przekraczającej 35 tys. km² zabrakło jednostki która mogłaby koordynować rozwój tej metropolii.

Znaczne utrudnienia w rozwoju stolicy, wynikają w związku z umiejscowieniem jej na podstawowym poziomie podziału terytorialnego (gminnym) – a nie jak w rozwiniętych krajach europejskich na regionalnym lub specyficznym poziomie samorządu terytorialnego. Pomimo zmiany ustroju miasta stołecznego Warszawy w 2002 r. i nadania jej statusu miasta na prawach powiatu Warszawa nie posiada instrumentów umożliwiających kreowanie funkcji metropolitalnych i zarządzanie nimi.

Formy i sposób prowadzenia współpracy Warszawy z otaczającymi ją gminami determinuje dominująca pozycja stolicy. W efekcie w warszawskim obszarze metropolitalnym nie rozwija się instytucjonalna współpraca międzygminna oparta o dobrowolne związki celowe tak charakterystyczne dla obszarów funkcjonalnych Górnego Śląska i Trójmiasta. W związku z powyższym jako mało realną należy ocenić możliwość utworzenia dobrowolnego związku metropolitalnego na podstawie obowiązującej ustawy o związkach metropolitalnych. Warszawski obszar metropolitalny wymaga zatem ustrojowego rozwiązania, które z jednej strony zapewni jego rozwój jako całości i uwzględniac będzie jego specyfikę wynikającą monocentrycznego charakteru oraz znacznego zróżnicowania potencjałów tworzących ten obszar samorządów.

W rozwiniętych państwach europejskich stolice z reguły stanowią najwyższą jednostkę podziału terytorialnego. Berlin jest landem podobnie jak Wiedeń. Budapeszt i Praga są najwyższymi jednostkami podziału administracyjnego. Metropolia paryska stanowi samodzielny departament, mimo że najmniejszy terytorialnie w całej Francji.

Barierą w rozwoju funkcji metropolitalnych jest status Warszawy jako miasta na prawach powiatu. Warszawa jest więc jednym z 42 powiatów na terenie województwa mazowieckiego. Ma taki sam status jak znacznie mniejsze miasta takie jak: Radom, Płock czy Ostrołęka. W największym obszarowo i ludnościowo województwie mazowieckim blisko połowa mieszkańców mieszka poza metropolią. Warszawa utraciła szansę oddziaływania, na szczeblu

ponadlokalnym (ponadgminnym i powiatowym), na konkurowanie z innymi metropoliami europejskimi i kreowanie polityki rozwoju obszaru metropolitalnego Warszawy. Nie istnieje bowiem, żadna jednostka administracyjna, która mogłaby koordynować rozwój metropolii. Dla zapewnienia dynamicznego i harmonijnego rozwoju metropolii niezbędne jest wydzielenie jednostki, która będzie wyposażona w kompetencje umożliwiające koordynację rozwoju całego obszaru metropolitalnego, obejmująca m.in. funkcje transportowe i zagospodarowanie przestrzenne.

Biorąc pod uwagę powyższe proponuje się stworzenie na obszarze tworzącym metropolię warszawską nowego rodzaju jednostki samorządu terytorialnego o charakterze metropolitalnym, które będą realizować zadania powiatowe oraz zadania związane z funkcjami metropolitalnymi w obszarze transportu, zagospodarowania przestrzennego oraz koordynacji wykonywania zadań publicznych w gminach. Jednostką tą będzie miasto stołeczne Warszawa. Dotychczasowe miasto na prawach powiatu – m.st. Warszawa uzyska status gminy miejskiej o nazwie gmina Warszawa, z obligatoryjnym podziałem na dzielnice.

Miasto stołeczne Warszawa uzyska wszelkie niezbędne atrybuty jednostki samorządu terytorialnego: osobowość prawną, samodzielność i odpowiedzialność za wykonywanie zadań publicznych oraz niezbędne dochody.

Miasto stołeczne Warszawa swoim zasięgiem obejmie 33 gminy, w tym gminę Warszawa oraz gminy: Błonie, Brwinów, Góra Kalwaria, Grodzisk Mazowiecki, Halinów, Izabelin, Jabłonna, Józefów, Karczew, Kobyłka, Konstancin-Jeziorna, Legionowo, Lesznowola, Łomianki, Marki, Michałowice, Milanówek, Nadarzyn, Nieporęt, Otwock, Ożarów Mazowiecki, Piaseczno, Piastów, Pruszków, Raszyn, Stare Babice, Sulejówek, Wiązowna, Wieliszew, Wołomin, Ząbki, Zielonka.

W związku z przejęciem wykonywania zadań powiatowych, z dniem wejścia w życie ustawy likwidacji lub przekształceniu ulegną powiaty na obszarze miasta stołecznego Warszawy. Zakłada się, że gminy wchodzące w skład powiatów, które nie znajdą się w obszarze m.st. Warszawy zostaną włączone do sąsiednich powiatów.

Do zakresu działania miasta stołecznego Warszawy należeć będą wszystkie ponadgminne sprawy publiczne o znaczeniu metropolitalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów.

Miasto stołeczne Warszawa będzie wykonywać zadania publiczne w zakresie:

- 1) zadań powiatu:
- 2) kształtowania ładu przestrzennego (uchwalanie studium metropolitalnego);
- 3) koordynowania realizacji zadań publicznych przez gminy znajdujące się w obszarze miasta stołecznego Warszawy:
- 3) rozwoju społecznego i gospodarczego obszaru miasta stołecznego Warszawy (opracowywanie, uchwalanie i realizacja strategii rozwoju);
- 4) zadań gmin w zakresie publicznego transportu zbiorowego ;
- 5) zarządzania drogami publicznymi z wyjątkiem dróg gminnych, autostrad i dróg ekspresowych:
- 6) promocji miasta stołecznego Warszawy i jego obszaru.

Niezależnie od powyższego m.st. Warszawa będzie mogło zawierać porozumienia w sprawie wykonywania zadań publicznych z jednostkami samorządu oraz organami administracji rządowej. Na podstawie tych porozumień m.st. Warszawa będzie mogło wykonywać zadania publiczne z zakresu właściwości gmin, powiatów oraz samorządu województwa. Symetrycznie jednostki te będą również mogły wykonywać zadania m. st. Warszawy.

Miasto stołeczne Warszawa będzie mogło koordynować wykonywanie zadań publicznych w gminach znajdujących się na jego obszarze. Uchwały podejmowane w sprawach koordynację będą aktami prawa miejscowego. Koordynacja zadań gmin będzie mogła polegać w szczególności na:

- 1) ustalaniu w drodze uchwały programów i planów w zakresie realizacji zadań publicznych objętych koordynacją;
- 2) opiniowaniu lub uzgadnianiu projektów uchwał rad gmin;
- 3) dokonywaniu wraz z przedstawicielami gmin wspólnych ustaleń w sprawach będących przedmiotem koordynacji;
- 4) ustaleniu w drodze uchwały wymagań, standardów i obowiązków sprawozdawczych gmin w zakresie przebiegu prac oraz zrealizowanych działań;
- 5) ustalaniu w drodze uchwały zasad i trybu zastępczego wykonania programów i planów, o których mowa w pkt 1, w przypadku ich nie realizowania przez gminę zobowiązaną.

Miasto stołeczne Warszawa przejmie od obecnego m.st. Warszawy zadania wynikające ze stołecznego charakteru miasta.

Podobnie jak pozostałym jednostkom samorządu terytorialnego miastu stołecznemu Warszawie przysługiwać będzie uprawnienie stanowienia aktów prawa miejscowego na podstawie upoważnień ustawowych. Przykładem takiego rodzaju źródła prawa będzie statut m.st. Warszawy. W statucie rozstrzygać się będzie sprawy wewnętrznego ustroju oraz organizacji i trybu pracy organów m.st. Warszawy. Statut – podobnie jak jest to obecnie w odniesieniu do statutów województw oraz statutów miast powyżej 300 tys. mieszkańców - będzie uzgadniany z Prezesem Rady Ministrów.

Mieszkańcy miasta stołecznego Warszawy, tak samo jak członkowie pozostałych wspólnot samorządowych, będą podejmować rozstrzygnięcia bezpośrednio w referendum oraz za pośrednictwem wybieranych przez nich organów.

Organami miasta stołecznego Warszawy będą: Prezydent miasta stołecznego Warszawy (organ wykonawczy) oraz Rada miasta stołecznego Warszawy (organ stanowiący i kontrolny). Prezydent będzie wybierany w wyborach powszechnych przez mieszkańców m.st. Warszawy. Będzie on jednocześnie pełnił funkcje Burmistrza gminy Warszawa. Status prawny Prezydenta m.st. Warszawy oraz zakres jego uprawnień będzie zbliżony do organu wykonawczego w gminie. W szczególności Prezydent będzie uprawniony do reprezentowania jednostki na zewnątrz, opracowywania projektu budżetu. Będzie również mógł powoływać swoich zastępców.

Zachowany zostanie jeden urząd miasta stołecznego Warszawy, który obsługiwać będzie obie jednostki samorządu terytorialnego oraz ich organy stanowiące. Zwierzchnikiem służbowym pracowników będzie Prezydent m.st. Warszawy.

W związku z uzyskaniem mandatu w wyborach powszechnych zarówno mieszkańcy m.st. Warszawy jak i gminy Warszawa będą mogli odwołać w referendum odpowiednio Prezydenta m.st. Warszawy lub Burmistrza gminy Warszawa. Przy czym odwołanie Burmistrza gminy Warszawa, ze względu na unię personalną, będzie skutkowało odwołaniem Prezydenta m.st. Warszawy i na odwrót.

Rada z kolei składać się będzie z 50 radnych wybieranych w okręgach jednomandatowych – po jednym radnym z gmin i dzielnic znajdujących się w obszarze m.st. Warszawy. Jej pozycja

i zakres kompetencji będą zbliżone do organów stanowiących w innych jednostkach samorządu terytorialnego. Rada będzie m.in. kontrolować Prezydenta i stołeczne jednostki organizacyjne przy pomocy utworzonej w tym celu komisji rewizyjnej, będzie udzielać absolutorium organowi wykonawczemu, uchwalać budżet, oraz rozstrzygać w sprawach majątkowych m.st. Warszawy.

Uchwały Rady zapadać będą podwójną większością głosów - rozumianą jako większość głosów radnych wybieranych w gminach i dzielnicach, która dodatkowo przekłada się na większość ludności zamieszkałej na obszarze m. st. Warszawy.

W związku z faktem, że m.st. Warszawa będzie wykonywać na swoim obszarze kompetencje powiatu i zdania gmin w zakresie publicznego transportu zbiorowego funkcje organów powiatu oraz gmin pełnić będą odpowiednio: Prezydent m.st. Warszawy –organów wykonawczych a Rada m.st. Warszawy – organów stanowiących.

Obszar obecnego m. st. Warszawy uzyska status gminy miejskiej – gminy Warszawa. Pozbawienie gminy Warszawa praw powiatu nie będzie oznaczało, że gmina Warszawa nie będzie mogła wykonywać zadań powiatowych. Będą one mogły zostać powierzone gminie Warszawa przez m.st. Warszawa na podstawie stosownego porozumienia. Organami gminy Warszawa będą Burmistrz gminy Warszawa oraz Rada gminy Warszawa. Skład rady gminy Warszawa zostanie zmniejszony z 60 do 31 radnych

Burmistrzem gminy Warszawa będzie Prezydent m.st. Warszawy. Dzięki tej unii personalnej, w wyniku której jedna osoba sprawować będzie oba urzędy uzyska się zmaksymalizowanie koordynacji zarządzania zarówno obszarem gminy Warszawa jak i obszarem pozostałych okołowarszawskich gmin.

Utrzymany zostanie obligatoryjny podział gminy Warszawa na dzielnice. Zachowanych zostanie dotychczasowych 18 dzielnic: Bemowo, Białołęka, Bielany, Mokotów, Ochota, Praga-Południe, Praga-Północ, Rembertów, Śródmieście, Targówek, Ursus, Ursynów, Wawer, Wesoła, Wilanów, Włochy, Wola i Żoliborz. Zmniejszona zostanie liczebność zarządów dzielnic z maksymalnie 5 do 3 osób. Zakłada się jednak wzmocnienie ich pozycji. Osiągnię się to dzięki następującym zmianom:

- Rada gminy Warszawa będzie zobligowana przekazywać każdej dzielnicy takie same zadania i kompetencje, chyba że z przepisów prawa lub obiektywnych i uzasadnionych uwarunkowań lokalnych wynika inaczej.
- Rada dzielnicy przedstawiać będzie Radzie m.st. Warszawy projekt załącznika dzielnicowego do projektu uchwały budżetowej. Uchwalony przez radę dzielnicy projekt załącznika dzielnicowego do projektu uchwały budżetowej będzie włączany do projektu uchwały budżetowej m.st. Warszawy.
- Burmistrz dzielnicy będzie wykonywać zadania i kompetencje Burmistrza gminy Warszawa w zakresie zadań dzielnicowych z mocy ustawy (nie będzie już konieczne upoważnianie).
- Burmistrz dzielnicy uzyska przymiot zwierzchnika służbowego pracowników urzędu gminy Warszawa wykonujących pracę w danej dzielnicy.
- Spory kompetencyjne pomiędzy dzielnicą a gminą Warszawa rozstrzygać będzie sąd administracyjny.

W związku ze wzmocnieniem pozycji dzielnic zakłada się objęcie nadzorem prawnym wojewody działalności uchwałodawczej ich organów. Utrzymane zostanie jednocześnie, wynikające z przepisów ustawy o samorządzie gminnym, uprawnienie gminy Warszawa do określania zakresu i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów dzielnicy.

Przepisy dotyczące nadzoru nad m.st. Warszawą oraz gminą Warszawa wzorowano na rozwiązaniach funkcjonujących obecnie. Wprowadzono przy tym stosowne modyfikacje związane z połączeniem funkcji Prezydenta m.st. Warszawy i Burmistrza gminy Warszawa. Organami nadzoru będą Prezes Rady Ministrów, wojewoda oraz regionalna izba obrachunkowa. Nadzór będzie sprawowany na podstawie kryterium zgodności z prawem. Organy nadzoru będą mogły wkraczać w działalność nadzorowanych jednostek tylko w przypadkach przewidzianych prawem. Wojewoda będzie badać legalność uchwał i zarządzeń stanowiących przez organy m.st. Warszawy i gminy Warszawa. Na podstawie takich samych przesłanek jak w innych jednostkach samorządu terytorialnego będzie stwierdzana nieważność uchwał i zarządzeń, będzie można ustanowić zarząd komisaryczny oraz rozwiązać lub odwołać organy. Zastosowanie personalnych środków nadzoru wobec Prezydenta m.st. Warszawy lub Burmistrza gminy Warszawa wpływać będzie na drugą z pełnionych przez daną osobę funkcji. I tak np. odwołanie Prezydenta m.st. Warszawy skutkować będzie odwołaniem Burmistrza

gminy Warszawa i na odwrót. Podobnie sytuacja przedstawiać się będzie w przypadku ustanowienia zarządu komisarycznego.

Zakłada się, że ustawa wejdzie w życie w terminie oraz w trybie i na zasadach określonych w odrębnej ustawie.

Warszawa, 1 lutego 2017 r.

BAS-WAPEiM-184/17

TRYB PILNY

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o ustroju miasta stołecznego Warszawy (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Jacek Sasin)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy przewiduje utworzenie nowego rodzaju jednostki samorządu terytorialnego o charakterze metropolitalnym, realizującej zadania publiczne w zakresie: zadań powiatu, kształtowania ładu przestrzennego, koordynowania realizacji zadań publicznych przez gminy znajdujące się w obszarze miasta stołecznego Warszawy, rozwoju społecznego i gospodarczego obszaru miasta stołecznego Warszawy w oparciu o strategię rozwoju miasta stołecznego Warszawy, zadań gmin w zakresie publicznego transportu zbiorowego, zarządzania drogami publicznymi z wyjątkiem dróg gminnych, autostrad i dróg ekspresowych, promocji miasta stołecznego Warszawy i jego obszaru (art. 12 projektu). Miasto stołeczne Warszawa ma obejmować 33 gminy (w tym gminę Warszawa, art. 2 projektu). Jednostkami pomocniczymi gminy Warszawa będą dzielnice gminy Warszawa, których utworzenie będzie obowiązkowe (art. 86 ust. 1 projektu). Do zakresu działania miasta stołecznego Warszawy będą należały ponadgminne sprawy publiczne o znaczeniu metropolitalnym, niezastrzeżone w odrębnych ustawach na rzecz innych podmiotów (art. 11 projektu). Organami miasta stołecznego Warszawy będą: rada miasta i prezydent – jako organ wykonawczy miasta stołecznego Warszawy będący jednocześnie burmistrzem gminy Warszawa (art. 52 ust. 1 oraz art. 82 ust. 2 projektu). Zasady i tryb przeprowadzania wyborów do rady miasta oraz na prezydenta miasta zostaną, zgodnie z projektem, określone

w odrębnej ustawie (ustawach). Prezydenta miasta będą wybierać mieszkańcy miasta stołecznego Warszawy w wyborach bezpośrednich. W odniesieniu do prezydenta miasta projekt ustanawia wymóg obywatelstwa polskiego (art. 52 ust. 3 projektu).

Proponowana ustawa ma wejść w życie w terminie, który zostanie określony w zapowiedzianej przez projektodawców ustawie – Przepisy wprowadzające ustawę o ustroju miasta stołecznego Warszawy (art. 120 projektu).

Uzasadnienie do projektu nie zawiera oświadczenia w sprawie zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej, o którym mowa w art. 34 ust. 2 pkt 7 regulaminu Sejmu.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Odnosząc się do treści projektu należy wskazać art. 22 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TfUE) oraz dyrektywę Rady 94/80/WE z dnia 19 grudnia 1994 r. ustanawiającą szczegółowe warunki wykonywania prawa głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych przez obywateli Unii mających miejsce zamieszkania w Państwie Członkowskim, którego nie są obywatelami (Dz. Urz. WE nr L 368 z 31.12.1994 r., str. 38, ze zmianami; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 20, t. 1, str. 12; dalej: dyrektywa 94/80/WE).

Artykuł 22 ust. 1 TfUE stanowi, że każdy obywatel Unii Europejskiej mający miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie jest obywatelem, ma prawo głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych w państwie członkowskim, w którym ma miejsce zamieszkania, na takich samych zasadach jak obywatele tego państwa. Prawo to jest wykonywane z zastrzeżeniem szczegółowych warunków ustalonych przez Radę, tj. przepisów zawartych w dyrektywie Rady 94/80/WE. Dyrektywa 94/80/WE przyznaje obywatelom UE prawo głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych w państwie członkowskim miejsca zamieszkania, którego nie są obywatelami, jeśli spełniają warunki określone w dyrektywie oraz pozostałe wymogi określone w prawie krajowym dla obywateli tego państwa (art. 3 dyrektywy 94/80/WE).

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Projekt należy ocenić pod kątem zgodności z dyrektywą 94/80/WE w zakresie, w jakim dotyczy wykonywania prawa głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych w rozumieniu tej dyrektywy. Zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. b dyrektywy 94/80/WE „wybory lokalne” oznaczają powszechne i bezpośrednie wybory, mające na celu wyłonienie członków samorządowych organów przedstawicielskich oraz kierownika i członków samorządowych organów wykonawczych stopnia podstawowego. Wspólnotą lokalną stopnia

podstawowego są jednostki administracyjne wymienione w załączniku do dyrektywy 94/80/WE (w odniesieniu do Polski jest to gmina), które, zgodnie z przepisami wewnętrznymi państwa członkowskiego, mają organy wyłonione w powszechnych i bezpośrednich wyborach oraz są uprawnione do zarządzania w ramach kompetencji własnej, na poziomie podstawowej organizacji politycznej i administracyjnej, określonymi sprawami lokalnymi (art. 2 ust. 1 lit. b dyrektywy 94/80/WE). Projekt wyłącza prawo kandydowania w wyborach na prezydenta miasta stołecznego Warszawy w odniesieniu do osób niebędących obywatelami polskimi. Oznacza to, że obywatel Unii Europejskiej mający miejsce zamieszkania w Polsce, ale niebędący obywatelem polskim nie będzie miał biernego prawa wyborczego w wyborach na prezydenta miasta stołecznego Warszawy. Ponieważ prezydent miasta stołecznego Warszawy będzie jednocześnie burmistrzem gminy Warszawa (art. 82 ust. 2 projektu), będącej wspólnotą lokalną stopnia podstawowego w rozumieniu dyrektywy, należy ocenić, czy wymóg obywatelstwa dla burmistrza gminy jest zgodny z dyrektywą.

Zgodnie z art. 5 ust. 3 akapit drugi dyrektywy 94/80/WE państwa członkowskie mogą zastrzec, że wykonywanie urzędu kierownika organu wykonawczego, jego zastępcy lub członków kierowniczego kolegialnego organu wykonawczego wspólnoty lokalnej stopnia podstawowego tymczasowo lub pełnienie stosownych obowiązków może być ograniczone jedynie do ich obywateli. Wymóg obywatelstwa polskiego w odniesieniu do burmistrza gminy Warszawa nie narusza art. 5 dyrektywy 94/80/WE. Nadmienić należy, że również w obowiązującym stanie prawnym art. 11 § 1 pkt ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2017 poz. 15) zastrzega prawo wybieralności w wyborach na wójta (burmistrza, prezydenta miasta) wyłącznie dla obywateli polskich.

4. Konkluzja

Projekt ustawy o ustroju miasta stołecznego Warszawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Wojciech Arndt

Warszawa, 1 lutego 2017 r.

BAS-WAPEiM-185/17

TRYB PILNY

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o ustroju miasta stołecznego Warszawy (przedstawiciel wnioskodawcy: poseł Jacek Sasin) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt ustawy przewiduje utworzenie nowego rodzaju jednostki samorządu terytorialnego o charakterze metropolitalnym, realizującej zadania publiczne w zakresie: zadań powiatu, kształtowania ładu przestrzennego, koordynowania realizacji zadań publicznych przez gminy znajdujące się w obszarze miasta stołecznego Warszawy, rozwoju społecznego i gospodarczego obszaru miasta stołecznego Warszawy w oparciu o strategię rozwoju miasta stołecznego Warszawy, zadań gmin w zakresie publicznego transportu zbiorowego, zarządzania drogami publicznymi z wyjątkiem dróg gminnych, autostrad i dróg ekspresowych, promocji miasta stołecznego Warszawy i jego obszaru (art. 12 projektu). Miasto stołeczne Warszawa ma obejmować 33 gminy (w tym gminę Warszawa, art. 2 projektu). Jednostkami pomocniczymi gminy Warszawa będą dzielnice gminy Warszawa, których utworzenie będzie obowiązkowe (art. 86 ust. 1 projektu). Do zakresu działania miasta stołecznego Warszawy będą należały ponadgminne sprawy publiczne o znaczeniu metropolitalnym, niezastrzeżone w odrębnych ustawach na rzecz innych podmiotów (art. 11 projektu). Organami miasta stołecznego Warszawy będą: rada miasta i prezydent – jako organ wykonawczy miasta stołecznego Warszawy będący jednocześnie burmistrzem gminy Warszawa (art. 52 ust. 1 oraz art. 82 ust. 2 projektu). Zasady i tryb przeprowadzania wyborów do rady miasta oraz na prezydenta miasta zostaną, zgodnie z projektem, określone w odrębnej ustawie (ustawach). Prezydenta miasta będą wybierać mieszkańcy miasta stołecznego Warszawy w wyborach bezpośrednich. W odniesieniu do prezydenta miasta projekt ustanawia wymóg obywatelstwa polskiego (art. 52 ust. 3 projektu).

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

Projekt ustawy o ustroju miasta stołecznego Warszawy **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Wojciech Arndt